

LETO XIII. Stev. 214

IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO ZALOŽNIŠKO
PODJETJE
"LJUDSKA PRAVICA"
DIREKTOR PODJETJA
LEV MODIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC

List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska

PRAVICA

"LJUDSKA PRAVICA"
USTANOVLJENA 4. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BOJBO JE IZEA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULJA 1951 KOT DNEV-
NIK NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDARČIJSKI POVEZANO-
STI Z "BORBO".

OBISK POLJSKE PARTIJSKE IN VLADNE DELEGACIJE V NAŠI DRŽAVI

Izraz globokega prijateljstva

Na zemskem letališču je visoke goste s prvim sekretarjem CK PZDP Wladislawom Gomulko in predsednikom poljske vlade Juzefom Cyrankiewiczem na čelu sprejel predsednik republike Tito v spremstvu političnih in državnih voditeljev - Nad 300.000 ljudi je na ulicah pozdravilo poljske prijatelje

Beograd, 10. sept. (Tanjug). Dopoldne ob desetih je s posebnim letalom prispela v Beograd delegacija CK Poljske združene delavske partije in vlade LR Poljske. Delegacijo vodita prvi sekretar Poljske združene delavske partije Wladislaw Gomulka ter član Politbiroja CK Poljske združene delavske partije in predsednik poljske vlade Juzef Cyrankiewicz.

Na zemskem letališču, okrašenem s poljskimi in jugoslovanskimi zastavami, je visoke goste sprejel predsednik republike Josip Broz Tito s političnimi in državnimi funkcionarji, generali JLA ter javnimi in kulturnimi delavci.

Prisrčen objem in topel stisk rok

Srečanje med gosti in predsednikom Titom je bilo zelo prisrčno. Wladislaw Gomulka in predsednik Tito sta se objela in poljubila.

Voditelja poljske delegacije sta predstavila predsedniku republike člana delegacije Adama Rapackega, člana politbiroja CK PZDP in poljskega zunanjega

sednikom Zvezne ljudske skupščine Petrom Stamboličem, podpredsedniki Zveznega izvršnega sveta Edvardom Kardeljem, Aleksandrom Colakovićem, z državnim sekretarjem za zunanje zadeve Kočo Popovićem, državnim sekretarjem za narodno obrambo generalom armije Ivanom Gošnjakom, predsednikom Skupščine LR Srbije Jovanom Veselinovom, predsednikom Skupščine LR Bo-

"Zdravo," so odgovorili vojakovi v en glas.

Nato je predsednik republike predstavil poljski delegaciji ostale goste jugoslovanske politične in državne voditelje, generale, predstavnike družbenih organizacij ter javne in kulturne delavce.

Zatem je prvi sekretar Poljske združene delavske partije Wladislaw Gomulka prek mikrofona v imenu poljskega naroda toplo pozdravil navzoče jugoslovanske politične in državne voditelje ter jugoslovanske narode.

GOMULKOV POZDRAV

"Dragi tovariši in prijatelji, v imenu delegacije Centralnega komiteja Poljske združene delavske partije in vlade LR Poljske, kakor tudi v svojem imenu prisrčno pozdravljam navzoče predstavnike CK Zveze komunistov Jugoslavije in vlade FLRJ Jugoslavije s tovarišem Josipom Brozom Titom na čelu.

med socialističnimi deželami in k utrditvi miru.

Dovolite mi, da se vam v imenu poljske delegacije prisrčno zahvalim za povabilo, prisrčen sprejem in iskreno prijateljstvo.

Naj živi poljsko-jugoslovansko prijateljstvo!

Najtopleje pozdravljena od navzočih, sta se Wladislaw Gomulka in predsednik Tito v spremstvu generalnega podpolkovnika Milana Zežlja odpeljala z letališča v odprtem avtomobilu predsednika republike.

Takoj za njimi sta se odpeljala Juzef Cyrankiewicz in podpredsednik Edvard Kardelj v spremstvu šefa protokola predsednika republike Slovena Smolake.

Adam Rapacki, podpredsednik Aleksander Ranković in naš veleposlanik na Poljskem Mile Milatović so se odpeljali s tretjim avtomobilom.

Edward Ochab se je odpeljal s Kočo Popovićem in generalnim podpolkovnikom Milošem Sumonjo.

Poljskim gostom so na letališču ponovno izkazali vojaške časti, ki so na koncu letališča avtomobili vozili skozi špallr oficirjev Jugoslovanskega vojnega letalstva.

Veličastna pot na Dedinje

Gostoljubni Beograd je sprejel poljske goste in predsednika Tita takoj po odhodu z letališča s pozdravi vzdolž vse poti. Danes je bilo na ulicah jugoslovanskega glavnega mesta nad 300.000 ljudi iz mesta in okolice. Obkraj širokega bulvara, ki se začne blizu letališča, pa vse do novega mostu čez Savo, so delegacijo pozdravljali prebivalci Novega Beograda, študentskega mesta, bližnje vasi Bežanije in Zemuna, delavci tovarne kmetijskih strojev »Zmaj« in dijaki zemunskih šol. Na tisoče poljskih in jugoslovanskih zastavic in neštevilni šopki cvetja so se dvigali v pozdrav gostom in predsedniku Titu. Pri novem mostu so avtomobili vozili izpod slavoloka, na katerem je v polj-

Prvi pozdrav voditelju poljskega naroda Gomulki

ščini pisalo »Drobrodošli, dragi gostje«.

Ko je avtomobil, v katerem sta bila prvi sekretar poljske Partije Gomulka in predsednik Tito prišel čez novi savski most in krenil proti središču Beograda, je kolona avtomobilov ob ploskanju in pozdravih vozila proti Terazijam po Ulici maršala Tita in dalje proti Ulici kneza Miloša. Otrci z rdeče-belimi zastavicami in našimi trobojnicami v rokah so živahno pozdravljali goste iz prijateljske Poljske. Wladislaw Gomulka, predsednik Tito, Juzef Cyrankiewicz in člani poljske delegacije so nenehno odzdravljali zbrani množici.

Obisk pri predsedniku republike

Prvi sekretar Poljske združene delavske partije Wladislaw Gomulka in predsednik poljske vlade Juzef Cyrankiewicz sta nato obiskala predsednika republike Josipa Broza Tita. Spremljali so ju ostali člani poljske delegacije. Poljski partijski in državni voditelji so se okrog pol ure prisrčno pogovarjali s predsednikom Titom.

Zatem je predsednik republike Josip Broz Tito vrnil obisk voditelja poljske delegacije v dvorcu na Dedinju.

Na grobu Neznanege junaka

Dopoldne sta Wladislaw Gomulka in Juzef Cyrankiewicz položila vence na grob Neznanege junaka na Avali. Ko so člani delegacije izkazali čast Neznanemu junaku, je godba zaigrala poljsko in jugoslovansko državno himno. Po ogledu mavzoleja in pred (Nadaljevanje na 3. str.)

Naši mornarji pri predsedniku Titu

Beograd, 10. sept. (Tanjug). Ob 15-letnici Vojne mornarice je vrhovni komandant oboroženih sil FLRJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito sprejel danes popoldne delegacijo naše vojne mornarice s komandantom admiralom Matom Jerkovićem na čelu. Člani delegacije so sporočili predsedniku republike pozdrave pripadnikov vojne mornarice in mu izročili njihovo darilo, ki simbolično ponazarja njegova popotovanja v druge dežele. Maršal Tito se je prisrčno zahvalil za pozdrave in darilo in čestitil svojim gostom, prek njih pa tudi vsem mornarjem, podoficirjem, oficirjem in admiralom naše vojne mornarice za petnajstletni jubilej.

Kooperacija vinogradniških posestev Slovenije za vnovčenje pridelka

Vinogradniška posestva so ustanovila pogodbeno skupnost z izvoznim podjetjem »Slovenija vino«

Da odstranimo slabosti trgovine, iščemo že nekaj let nove oblike za vnovčenje kmetijskih pridelkov. Zato zasluži vsa pozornost najnovejši sklep vseh pomembnih vinogradniških podjetij Slovenije glede sodelovanja pri vnovčenju in izvozu vina.

Na pobudo nekaterih vinogradniških posestev in v skladu z načeli delavskega in družbenega samoupravljanja je podjetje »Slovenija vino« nedavno izdelalo načrt za kooperacijo z vinogradniškimi posestvi oziroma za ustanovitve pogodbeno skupnosti za vnovčenje vina in ostale vinogradniške proizvodnje na domačem in inozemskem trgu. V nedeljek so se pooblaščen predstavniki vinogradniških posestev že zbrali v Ljubljani, da ta načrt uredijo. Po temeljiti obravnavi osnutkov so soglasno odobrili pravila predlagane pogodbeno skupnosti in tudi samo pogodbo, po kateri se združi 24 vinogradniških posestev v Sloveniji s

podjetjem »Slovenija vino« v pogodbeno skupnost.

ZA PRIZNANJE IN UGLED SLOVENSkih VIN V TUJINI

V svojem desetletnem poslovanju si je podjetje »Slovenija vino« na domačem, zlasti pa na inozemskem trgu, zagotovilo toliko stalnih kupcev, da sedaj že lahko zagotovi ugodno vnovčenje celotnega pridelka vinogradniških posestev Slovenije. Z znatnimi stroški za propagando je to podjetje zagotovilo slovenskim kvalitetnim vinom priznanje in ugled na zunanjih tržiščih in s tem tudi primerno ceno. Nadaljnje prizadevanje v tej smeri, zlasti glede obdelave zunanjih tržišč, pa se-

veda zahteva, da si podjetje zagotovi zadostne količine blaga, da bo lahko ustreglo vsem naročilom za kvaliteten vin, ki prihajajo iz inozemstva. Po drugi strani je interes slovenskih vinogradniških posestev, da se povežejo z izvozno organizacijo in da po tej poti dosežejo čimboljše vnovčenje pridelka, oziroma da s pomočjo izvoznega podjetja pri-

(Nadaljevanje na 3. strani)

VREMENSKA NAPOVED

VREMENSKA NAPOVED

za sredo, 11. septembra
Sončno s spremenljivo oblačnostjo. Zjutraj po kotlinskih meglah. Temperatura ponoči med 6 in 12, v Primorju 15, najvišja dnevna temperatura do 23 stopinj C.

Stanje vremena

Hladen zrak, ki je dosegel Srednjo Evropo, se nadalje umika proti severovzhodu. V Zahodno Evropo se dotekajo nove, nekoliko toplejše zračne mase.

Predsednik Tito v družbi prijateljev Cyrankiewicza in Gomulke, ko slednji pozdravlja naše narode

ministra, ter člana politbiroja CK PZDP in ministra za kmetijstvo Edwarda Ochaba, s katerima se je predsednik Tito prisrčno rokoval.

Član delegacije je tudi poljski veleposlanik v Jugoslaviji Henrik Grochulsky. Delegacijo spremlja generalna direktorica zunanega ministrstva veleposlanica Marija Vjerna, sekretar komisije CK PZDP za mednarodna vprašanja Juzef Czesak, pooblaščen minister, direktor protokola v zunanem ministrstvu Edward Bartol in namestnik direktorja oddelka v zunanem ministrstvu Kazimierz Korolezyk.

Predsednik republike je zatem predstavil članom poljske delegacije visoke jugoslovanske politične in državne funkcionarje, ki so se udeležili sprejema. Gostje so se prisrčno pozdravili s pred-

sne in Hercegovine Djuro Pucarjem, predsednikom Skupščine LR Makedonije Lazarjem Koliševskim in predsednikom Skupščine LR Črne gore Blažom Jovanovićem.

Predsednik republike Josip Broz Tito je predstavil voditelja poljske delegacije tudi člana CK ZKJ Rata Dugonjica in generalnega polkovnika Nikolo Ljubičića, ki bosta poleg jugoslovanskega veleposlanika na Poljskem Mile Milatovića spremljala poljsko delegacijo med njenim bivanjem v Jugoslaviji.

Nato so Wladislaw Gomulka, Juzef Cyrankiewicz in predsednik Tito pregledali častni bataljon. Po končanem pregledu je Wladislaw Gomulka pozdravil vojake:

»Tovariši, zdravo!«

V imenu poljskega naroda iz vsega srca toplo pozdravljam bratske jugoslovanske narode. Pozdravljam prebivalce vašega lepega glavnega mesta - Beograda.

Z veliko radostjo smo stopili prvokrat na jugoslovanska tla. Naš obisk, dragi tovariši in prijatelji, ni običajen, diplomatski obisk, marveč je izraz globokega prijateljstva med našimi narodi, prijateljstva, ki je bilo prekajeno v ognju boja proti skupnemu sovražniku - hitlerjevskemu fašizmu.

Prijateljstvo med nami črpa svojo moč iz globoke idejne povezanosti, iz skupne ideje socializma in proletarskega internacionalizma. Vsakdanje ustvarjalno delo naših narodov pri izgradnji socializma, upoštevajoč posebne razmere v sleherni deželi, je vir moči in življenjske sposobnosti ter prijateljskih čustev, ki povezuje naše narode. Čustva, s katerimi smo povezani, imajo trajne in čvrste temelje.

Danes smo se sestali po dolgem času kot stari prijatelji, ki jih je ločila roka usode, ki pa tembolj cenijo vrednost upostavljenega prijateljstva in so še bolj odločni, ohraniti ga. Prav tako tudi naši narodi po odstranitvi umetnih ovir, ki so nas ločevale, po tako dolgotrajni, škodljivi prekinitvi medsebojnih odnosov še močneje žele, da bi bilo njihovo sodelovanje čim tesnejše, žele, da bi postalo bratsko prijateljstvo med njimi še plodnejše za dobro idejo socializma in miru.

Dovolite mi izraziti globoko prepričanje, da bodo obisk poljske partijske in vladne delegacije v vaši deželi in razgovori, ki jih bomo imeli z voditelji bratske Zveze komunistov Jugoslavije in jugoslovanske vlade koristili ne le krepitvi sodelovanja med našima partijama in deželama, marveč vsemu mednarodnemu delavskemu gibanju in prispevali h krepitvi solidarnosti socialističnih sil, k razširitvi prijateljstva

Prebivalcem Ljubljane

V četrtek, 12. t. m. ob 8.30 pride v Ljubljano delegacija CK Poljske združene delavske partije in vlade Demokratične republike Poljske.

Skupen boj za neodvisnost in enakopravnost narodov, za mir v svetu, pa tudi podoben boj za svojo neodvisnost v nedavni preteklosti je združil Jugoslavijo in Poljsko v iskrenih prijateljskih odnosih.

Poljski narod in njegovo vodstvo si danes prav tako kot nova Jugoslavija v skladu v svojimi pogoji prizadevata ustvariti nov in naprednejši družbeni red.

Obisk delegacije s tovarišem Wladislawom Gomulko in Josefom Cyrankiewiczem na čelu bo velik prispevek k medsebojni izmenjavi izkušenj, enakopravnemu sodelovanju, k boju za mir in za napredek človeštva.

Ljubljancani!

Drage goste bo Slovenija lahko neposredno pozdravila samo v našem glavnem mestu.

Pojdimo na ulice in ob srečanju s poljskimi gosti manifestirajmo za prijateljstvo Poljske in Jugoslavije.

Gostje bodo s svojim spremstvom odšli izpred kolodvora po Masarykovi, Titovi, Gosposvetski in Celovski cesti na obisk v Litostroj.

Okrajni odbor
Socialistične zveze delovnega ljudstva
Ljubljana

PRED VOLITVAMI V LJUDSKE ODBORE

V celjskem okraju že zbirajo kandidate za volitve

V občini Šentjur je bilo že 15 zborov volivcev — V Šmarju pri Jelšah bo, kot kaže, občinski ljudski odbor štel precej več mlajših odbornikov in tudi več odbornic kot doslej — V glavnem bodo zbori volivcev opravljani do konca tega meseca

Celje, 10. sept. Po vseh občinah celjskega okraja so že v teku živahne priprave na bližnje volitve v občinske ljudske odbore in okrajni ljudski odbor, pri čemer so se močno angažirale organizacije Socialistične zveze, Zveze komunistov, sindikalnih organizacij ter mladina.

Med prvimi, ki so minulo nedeljo izvedli zbor volivcev, je občina Šentjur pri Celju. Tu je bilo doslej že 15 zborov volivcev, na katerih so izbrali prve kandidate za občinske volitve. V tej občini precej hitro izvedbo zborov volivcev, za katere so vaški odbori SZDL in osnovne organizacije ZKS dobro izvršili vse potrebne priprave. Po zborih volivcev bodo v šentjurski občini imeli še vsake sestanke SZDL. Torej bo predvolilna akcija potekala neposredno do volitev.

V Šmarju pri Jelšah so vse organizacije imele te dni predvolilna posvetovanja. Večina vaških odborov SZDL je tudi že obravnavala predloge za kandidate. Sodeč po predlogih bosta občinski zbor in zbor proizvajalcev imela precej mlajših odbornikov in tudi več odbornic kot doslej. Za kandidate izbirajo predvsem take, ki so v dosedanjem delu bili drugim za vzor. Zbori volivcev bodo zaključeni 25. septembra.

Na področju celjske občine so te dni množični sestanki članov SZDL, pred tem pa je bila občinska konferenca predsednikov organizacij SZDL ter sekretarjev osnovnih organizacij ZK. Po dosedanjih podatkih predvidevajo tu večje število novih ljudi v odbore, ki so se že uveljavili v raz-

nih organih družbenega in delavskega upravljanja. V obeh zborih bo tudi večje število delavcev.

Kot v drugih občinah celjskega okraja, tako tudi v občini Slovenske Konjice ljudje veliko razpravljajo o kandidatih za oba zbora. Kaže, da bo iz vrst kmečke mladine precej kandidatov. Priprave za bližnje volitve so stekle tudi v žalski občini. Občinski odbori političnih organizacij so imeli te dni več posvetovanj v zvezi z volitvami. V naslednjih 15 dneh bodo v Savinjski dolini izvedli številne zbor volivcev. Združeni bodo z analizami dosedanjih uspehov na področju kmetijstva in njegovega nadaljnjega razvoja. Za Celjem volijo v žalski občini največ odbornikov, v oba zbora.

Občine Kozje, Sočanj, Laško, Rogaska Slatina, Mozirje in druge so prav tako začele predvolilno akcijo. Povsod bodo zbori volivcev izvršeni do konca meseca.

F. K.

PRED VI. KONGRESOM LJUDSKE MLADINE SLOVENIJE

RAZGIBANO IN VSEBINSKO BOGATO OBDOBJE 1953/57

Mladina je v zadnjih letih močno razširila področje svoje dejavnosti in se politično oblikovala v skladu z našimi gospodarskimi in družbenimi procesi

V petek, 13. septembra se bodo predstavniki slovenske mladine zbrali v Celju na VI. kongresu LM Slovenije. Ze razgibane priprave po okrajih pričajo, kakšen pomen pripisuje mladina temu kongresu. V zadnjih treh letih, ko se je Ljudska mladina prilagajala spremenjenim družbenim okoliščinam, je postal tudi odnos mladine do družbene stvarnosti vse bolj konkreten, neposreden in kritično ustvarjal. Razumljivo je, da se je mladina družbeno najmočneje udeleževala v industrijskih območjih in središčih, v zadnjem času pa se njena dejavnost krepi tudi na podeželju in med šolsko mladino.

Pot do sedanjih uspehov je vodila prek kopice razpravljanih, ugibanj in sodb, kaj in kako naj dela Ljudska mladina. Mnogo je bilo razpravljanja o vsebini dela organizacije, o tem, da sedanja mladina nima idealov, da teži k lagodnemu življenju in podobno. Nekateri so v tej polemiki zagovarjali stare načine dela. Drugi so videli izhod v organizacijskih spremembah in prijemih, kajti to obdobje je zahtevalo nekaj novega, ker staro ni bilo več v skladu s splošnim družbenim razvojem in potrebami.

Za obdobje po V. kongresu LMS je značilno, da je delavska in šolska mladina težila prilagoditi svojo dejavnost z razvijajočimi se družbenimi procesi. Od začetnega seznanjanja s problemi družbenega razvoja v celoti in posebej v podjetjih, na vasi, šoli ter političnem življenju sploh, je

mladina prešla na konkretno delo. Začela se je vključevati v razpravo in tudi urejanje problemov. Pri tem je morala premagovati tudi nezaupanje starejših, ki so čisto tolažili zanimanje mladine za družbene in politične probleme kot mladostno čustvenost. Ko pa se je mladina otresla svoje zaprtosti in reševanja tipično mladinskih problemov in tako po načinu kot po vsebini zasnovala svoje delo na mnogo širšem delovnem področju v sodelovanju z družbenimi organi upravljanja, ZK, SZDL, sindikati, organi oblasti itd., je začel postajati tudi družbeni ugled mladine in Ljudske mladine večji.

Kmečka mladina se je začela javno uveljavljati s prirejanjem raznih kmečkih praznikov, festivalov, vendar so tudi te prireditve izražale močno politično misel. S kmečko mladino je sodelovala tudi delavska in dijaška, predvsem pa je kmečka mladina manifestirala svoj boj proti zastalosti na vasi. Rezultati ustanavljanja strokovnih krožkov kmečke mladine, širjenje mreže kmetijsko-gospodarskih šol ter obilica tečajev. Čeprav se je kmečka mladina premalo spoznavala s problematiko kmetijskih združenj, je vendarle začela, da družba od nje zahteva, da zaživi s problemi kmetijstva in napredka vasi.

Kongres bo nedvomno zelo obširno obravnaval sodelovanje mladine v družbenem upravljanju, uspehe pri ideološko-političnem delu in vzgoji, udejstvova-

nje na kulturno-prosvetnih področjih itd. Vsekakor pa lahko rečemo, da uspehi med obema kongresoma, ko je prišlo do bistvenega napredka pri graditvi socialističnih odnosov, dokazujejo, da je Ljudska mladina uspešno prebrodila začetne težave in pomakljivosti pri iskanju in opredeljevanju svoje nove zahtevne politične vloge.

M. R.

Obvezno prijavljanje obolenj za gripo

Beograd, 10. sept. (Tanjug). Sekretar Zveznega izvršnega sveta za ljudsko zdravstvo dr. Herbert Kraus je izdal naredbu o obveznem prijavljanju obolenj za gripo na celotnem ozemlju Jugoslavije. Sleherna zdravstvena ustanova mora vsak dan prijaviti skupno število novih primerov obolenj za gripo.

Belgijski minister za prosveto dr. Lea Collard in nekateri člani njegovega spremlja na sprejemu, ki mu ga je 9. t. m. priredil predsednik odbora za prosveto in kulturo Rodoljub Čolaković

DNEVNIK

Delegacija sindikata žvedskih rudarjev je včeraj prispevala v Beograd. Delegacija se bo kot gost Centralnega odbora Sindikata rudarjev in metalurgov Jugoslavije mudila v naši deželi 14 dni ter med drugim obiskala tudi Velenje in Jesenice. Člane delegacije je včeraj opoldne sprejel predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj.

Niž je včeraj obiskala delegacija poljskih tekstilnih delavcev. Oglevala si je tekstilni kombinat »Ratko Pavlovič« in kulturne ter zgodovinske spomenike mesta. Poljski tekstilci so zatem odpotovali v Leskovac.

Jugoslovanska delegacija na zasedanju Medparlamentarne unije je včeraj odpotovala z letalom v London. Delegacija, ki bo od 12. do 19. septembra prisostvovala rednemu letnemu občnemu zboru Medparlamentarne unije, vodi Anka Berus, v njej pa so tudi predsednik zakonodajnega odbora Zveznega sveta Zvezne ljudske skupščine dr. Maks Šnuderl ter člana skupščinskega zunanje-političnega odbora Milijan Neoričič in Lazar Mojsov. Na dnevnem redu londonskega zasedanja Medparlamentarne unije so vprašanja beguncev, kontrole parlamen-

ta nad delom vlade, razorožitve in stabilizacije cen glavnih surovin.

V Splitu so predsinočnim s svečano akademijo in ognjemtom začeli proslavo 15-letnice Jugoslovanske vojne mornarice. Proslavo so včeraj nadaljevali z vrsto političnih, umetniških in športnih manifestacij.

Mednarodni študentski kulturni festival, na katerem sodelujejo tudi Jugoslovani, se je včeraj začel v Parizu. Na festivalu nastopajo študentski zbori, baletne skupine in orkestri iz dvajsetih dežel. V skupini 76 članov jugoslovanskega študentskega ansambla so pevec iz Skopja, dalje orkester ljubljanskih študentov ter zagrebški ansambel pesmi in plesov »Ivan Goran Kovačič«.

Strokovno usposabljanje in prekvilifikacija začasnih brezposelnih je bilo glavno vprašanje, o katerem so včeraj razpravljali na posvetovanju, ki ga je sklicalo tajništvo Zveznega izvršnega sveta za delo. Na posvetovanju je bilo poudarjeno, da so začasno brezposelni večinoma nekvalificirani delavci, zlasti ženske ter mladi delavci, ki so šele zaključili strokovno šolanje. Na posvetovanju so bili sproženi predlogi o ureditvi teh vprašanj.

V mariborskem okraju en odbornik na 612 prebivalcev

Tudi v mariborskem okraju se že po vseh občinah pripravljajo na bližnje volitve v ljudske odbore. Že v prihodnjih dneh bodo ponekod začeli predvolilne sestanke, na katerih bodo razpravljali o kandidatih za občinske zbore in zbor proizvajalcev. Hkrati bodo na njih pregledali dosežane uspehe našega komunalnega sistema in splošen razvoj družbenega življenja. Ta razvoj se odraža v novih komunalnih napravah posameznih krajev, kakor tudi v večji organizacijski utrditvi občin in njihove nenehne skrbi za izboljšanje

zdravstvene službe, kulturno-prosvetne dejavnosti, šolstva in podobno.

V mariborskem okraju so občine s statuti že uredile vprašanje števila odbornikov v novih ljudskih odborih. Največ članov in to po 70 bosta imela v prihodnje občinska ljudska odbora Ptuj in Maribor-Center. V občini Crna, Ruše, Ravne in Maribor-Center bo prišlo 612 prebivalcev na enega odbornika. V 13 občinah bo imela večino odbornikov v zboru proizvajalcev industrija, v sedmih pa kmetijstvo. Skupno bodo v okraju izvolili 526 članov občinskih zborov in 438 članov zborov proizvajalcev.

V pripravah lepo sodelujejo organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva. Organizacije si bodo prizadevale, da bi v nove ljudske odbore izvolili tudi kar največ mlajših odbornikov, od česar si obetajo nadaljnjo pozitivno dejavnost občin.

Za milijardo dinarjev doslej sklenjenih kupij na Zagrebškem velesejmu

Zagreb, 10. sept. (Tanjug). Podjetja jugoslovanske kovinske predelovalne industrije in strojegradnje, tekstilne ter kemične industrije so zaključila včeraj in danes prve posle na Zagrebškem velesejmu. Valjarna v Sevojni, tovarna »Prvomajska« in uvožno podjetje »Ferimport« so sklenili posle za okrog 330 milijonov dinarjev. Z uvozniki iz Arabije, Sirije, Egipta in Iraka je »Ferimport« razen tega sklenil dogovor o pošiljki jugoslovanskih proizvodov v vrednosti blizu 200.000 dolarjev. Predstavniki podjetij »Maraska«, »Kalni« in »Sloboda«, dalje tovarni pohištva iz Maribora in Varaždina ter druga podjetja so prav tako začela sklenjati prve poslovne dogovore. Računajo, da vrednost sklenjenih poslov znatno presega milijardo dinarjev.

Kulturne VESTI

ROMUNSKA FILHARMONIJA BO GOSTOVALA V JUGOSLAVIJI

Orkester romunske filharmonije pride 19. septembra v Jugoslavijo, kjer bo v naslednjih dneh imel več simfoničnih koncertov. Nastopil bo v Beogradu, Ljubljani, Zagrebu in v Osijeku. Orkester šteje 105 članov, vodi pa ga dirigent George Georgesku. Romunska filharmonija, ki prihaja na obisk v Jugoslavijo, je trenutno ena izmed najpomembnejših glasbenih ustanov v Romuniji. V vrsti dosedanjih gostovanj si je pridobila znaten ugled v svetu. Odlične kritike, s katerimi so jo sprejeli tako na Dunaju, v Sofiji, Istanbulu, Pragi, Dresdenu, Berlinu, Münchenu, Bratislavi in v drugih glasbenih centrih Evrope, so ji prinesli sloves zelo solidnega glasbenega ansambla visokih interpretacijskih sposobnosti. Za svojo turnejo po Jugoslaviji je romunska filharmonija pripravila dva programa, na katerih so dela Brahmsa, Richarda Straussa, Beethovena in romunskih kompozitorov.

JUBILEJ NARODNE BIBLIOTEKE V BEOGRADU

Narodna biblioteka v Beogradu praznuje te dni 125-letnico, odkar opravlja svoje kulturno poslanstvo. Ustanovljena je bila 1832. leta v mali kneževski Srbiji v času vladavine Miloša Obrenovića. V začetku je imela le 800 knjig, kasneje pa je kmalu postala prava zakladnica za študij zgodovine srbskega naroda. Knjižnica ima za sabo zelo dramatično preteklost. Med proo svetovno vojno so okupatorji izropali polovico njenega fonda. L. 1941 pa je nemška bomba uničila veliko število knjižničnih dragocenosti. Efektivna vrednost požganih knjig znaša okrog 6 milijard dinarjev, kulturna vrednost le-teh pa je bila ocenjena na preko 56 milijard. Po vojni je bila knjižnica obnovljena in je s pomočjo državnega podpore in darov, ki so prihajali z vseh koncev in krajev države, dosegla do zdaj številko okrog pol milijona knjig v domačih in tujih jezikih. Poprpečen obisk v knjižnici je okrog 80.000 obiskovalcev na leto. Knjižnica zamenjuje knjige s skoro osmi milijoni knjižnicami v tujini. V načrtu je graditev novega modernega poslopja, kamor naj bi se knjižnica preselila v prihodnjih dveh letih.

FILM O II. MEDNARODNI GRAFIČNI RAZSTAVI

»Viba film« snema te dni v ljubljanski Moderni galeriji kratke dokumentarne film o II. Mednarodni grafični razstavi. Osnutek za scenarij je napisal ravnatelj galerije Zoran Kržišnik, režiser France Kosmač, sodelujeta pa še akademski slikarja Riko Debenjak in Marij Pregelj. Izbor grafičnih del z razstave, ki pride v poštev za film, so omenjeni sodelavci določili tako po kvaliteti kot z ozirom na logični potek filma. Snemajo v Ferrania-colorju. Film bodo v primeru kvalitetne izdelave skoraj gotovo prodali tudi v Francijo, saj se Pariz že ves čas močno zanima za omenjeno razstavo.

KONČANO JE SNEMANJE »KRVAVE SRAJCE«

Črnogorsko filmsko podjetje »Loden-film« je končalo snemanje četrtega črnogorskega igranega filma »Krvava srajca«. Film po scenariju Alekseja Obradovića obravnava temo krone osnute. Glavni igralci so Miltoje Živanović, Marija Crnobori, Raša Pleskić, Vaso Pantelić, režiser filma pa Zorž Skrijin. Zunanje posnetke so posneli na Lovčenu, v kanjonih Morače, notranje pa v ateljejih »Mediteran filma« v Budvi.

Kooperacija vinogradniških posestev

(Nadaljevanje s 1. str.)

pravijo zunanji trg za plasman bodoče povečane proizvodnje.

Po sprejetih pravih pogodbenih skupnosti se ustanovi posebni organ te skupnosti — posvetovalni odbor, v katerem bo vsako posestvo imelo svojega delegata, podjetje »Slovenija vino« pa tri. Ta odbor bo razpravljal in sklepal ne le o kriterijih za določitev obratunske (odkupne) cene posameznih kvalitet vin, o politiki plasmana pridelkov vlačnih posestev, o pripravah za trgatve, predelavo grozdja, vskladiščenje mošta in pravilno fermentacijo, da bo blago ustrezalo potrebam zunanjega in notrajnjega trga, marveč tudi o razdelitvi tistih sredstev, ki se bodo ustvarila po posebni knjigovodstveni evidenci iz prometa z vinom članov skupnosti. Posvetovalni odbor bo odločal, koliko poslovnega pribitka bo šlo za doplačilo na oddane količine vina, koliko za pomoč ob elementarnih neizdajah in naposled koliko za nagrajevanje zaslužnih sodelavcev za boljše plasiranje in pripravo blaga za izvoz.

OBOJESTRANSKE OBVEZ-NOSTI PO POGODBI

S pogodbo se je po drugi strani podjetje »Slovenija vino« zavezalo, da bo prevzelo od članov skupnosti vse količine vina po pogojih, ki jih bo za vsako leto sestavil posvetovalni odbor v skladu s tržnim položajem. Podjetje bo skrbelo, da bo to vino kar najbolj pripravilo za trg in plasiralo po najugodnejših pogojih, pri čemer bo uporabljalo

oznake po sorti z navedbo proizvajalca. Hkrati so se vinogradniška posestva zavezala, da bodo dala podjetju »Slovenija vino« na razpolago vse količine lastne proizvodnje, razen n. pr. količin za oskrbovanje gostinskih obratov, s katerimi so posestva ožje povezana, da bodo pri trgatvi skrbeli za čimboljše sortiranje blaga po sortah in kvaliteti, za pravilno predelavo, zdravo vskladiščenje, pravilno fermentacijo in nadaljnje šolanje po priporočilih enološke službe s pogodbenega izvoznega podjetja ter po potrebah boljšega plasmana, upoštevajoč pri tem sklepe posvetovalnega odbora pogodbeno skupnosti. Zaradi boljšega izkoriščanja kletnih prostorov bodo posestva na račun izvoznega podjetja tudi šolala vina.

Morebitne spore zaradi prevzema blaga in obračuna, ki jih ne bo moč rešiti po mirni poti, bo reševal posvetovalni odbor skupnosti in šele če tu ne bo moč doseči rešitve, bo spor reševalo gospodarsko sodišče. Pogodbeno skupnost je sklenjena za pet let in se bo podaljšala vsakokrat za eno leto, če je ena ali druga pogodbeni stranka ne bo odpovedala vsaj tri mesece pred potekom roka.

SKRB ZA ČIM KVALITETNEJŠA VINA

Da bi se tudi proizvodnja kvalitetnih vin čimbolj prilagodila potrebam zunanjega trga, je predvideno, da bo posvetovalni odbor dajal tudi priporočila za povečanje površin tistih sort

grozdja, katerih vina se najbolj plasirajo zaradi imena in kvalitete. Novi vinski zakon prepoveduje tudi sladkanje mošta. Zato bo sodelovanje prav tako obsegalo pravočasno dobavo moštih koncentratov za poboljšanje kvalitete ob slabih letinah, da bomo obdržali stalno kakovost vina, ki se izvažata na zunanja tržišča.

Na ponedeljkovem sestanku, ki ga je vodil direktor kmetijskega gospodarstva Gornja Radgona dr. Orel, je bil za predsednika posvetovalnega odbora izvoljen direktor kmetijskega gospodarstva Jeruzalem tovariš Novak. Izvolili so tudi ekonomsko komisijo posvetovalnega odbora, ki bo pripravila predloge zlasti za obračunavanje, nadalje posebno strokovno komisijo za ugotavljanje kvalitete vin in posebno komisijo za reševanje morebitnih sporov.

Vse kaže, da je bila z ustanovitvijo te skupnosti sprejeta dobra stvar, ki bo v korist vinogradniških posestvom, pa tudi skupnosti, saj bo omogočila nadaljnji razmah izvoza naših kvalitetnih vin, ki bodo še bolj zaslovela v tujini.

F. S.

Vabim vse ustanove, gospodarske organizacije, hišne svete in privatnike, da v počastitev obiska poljske vladne in partijske delegacije razobesijo na svojih hišah v četrtek, dne 12. septembra zjutraj zstave.

Predsednik Mestnega sveta Dr. Marijan Dermastia l. r.

Skupno 156.018 dobitkov in 5 premij v skupni vrednosti 80 milijonov 400 tisoč dinarjev. V Sloveniji: 400.000 din na št. 223562 v Novi Gorici, 100.000 din na št. 333852 v Celju, po 80.000 štirje dobitki v Ljubljani, dva v Mariboru in eden v Domžalah itd.

Poljski gostje v Beogradu

(Nadaljevanje na 3 strani)

gledu častne čete so člani delegacije zapustili Avalo ter se odpeljali v rezidenco na Dedinju. Predsednik republike Josip Broz Tito je priredil v poslopju Zveznega izvršnega sveta svečano kosilo na čast poljski partijski in državni delegaciji.

Med kosilom, na katerem je bilo okrog 110 povabljenih, sta predsednik republike Josip Broz Tito in prvi sekretar poljske Partije Wladislaw Gomulka izmenjala zdravici.

Wladislaw Gomulka in Juzef Cyrankiewicz pregledujeta v družbi predsednika Tita častni bataljon na zemunskem letališču

ZDRAVICA PREDSEDNIKA REPUBLIKE TITA

Veseli smo vašega obiska

ki bo prispeval k medsebojnemu razumevanju in nadaljnjemu sodelovanju

»Draga tovariša Gomulka in CK vaše delavske partije v lanecke oktobra. Te simpatije so tem večje, ker je prišla vaša odločna politika do izraza v obdobju, ko je bil položaj na mednarodnem torišču zelo kritičen.

Nasi ljudi, mi osi s posebnimi simpatijami spremljamo napore, ki jih prispevajo vaša partija, delavski razred, ves narod in vodstvo, da bi premostili sedanje težave v izgradnji socialistične družbe in ustvarili boljše bodočnost poljskega naroda ter hkrati prispevali k miru in okrepljeni sodelovanju med socialističnimi deželami na podlagi popolne enakosti in enakopravnosti.

Dovolite mi, tovariši in tovarišice, da se dotaknem tudi nekaterih vprašanj, ki so za nas zelo pomembna. Sodim, da se dandanes, ko prihajajo čedalje bolj do izraza želje narodov, da bi ohranili mir in okreplili mednarodno sodelovanje, ko na svetu čedalje bolj naraščajo progresivne in miroljubne sile ter naravne težnje po utrjevanju ekonomske, kulturne in politične povezanosti narodov, odpira ugodna perspektiva za nadaljnje popuščanje mednarodne napetosti in miroljubno aktivno koeksistenco ter sodelovanje držav z različno družbeno ureditvijo. Prepričan sem, da lahko naši deželi s tem, ko uveljavljata načela aktivne koeksistence — načela neodvisnosti in suverenosti držav, nemešavanja v notranje zadeve in urejanja spornih vprašanj na miroljuben način — dasta svoj prispevek ne samo za odpravljanje sedanjih nasprotij na svetu, marveč tudi za zblizanje, razumevanje in tesno sodelovanje med narodi.

Dragi tovariši, naši dve deželi, ki sta bili žrtvi agresije, sta zato življenjsko zainteresirani na evropski varnosti in ohranitvi splošnega mira na svetu. Razumljivo je, da tudi mi, kakor ves miroljubni svet, dandanes tako pozornost gledamo na razorožitveno vprašanje in se v pričakovanju največjih naporov, ki bi privedli do pozitivnih rezultatov, nadejamo, da bodo države, ki se pogajajo, doumele vso odgovornost, ki jo imajo pred človeštvom. Prav tako smo si v svesti, da je eno najpomembnejših vprašanj za mir in varnost nemško vprašanje. Doselej se je pokazalo, da tega vprašanja ni moč urejati, če ni vzdušja zaupanja in razumevanja, ter brez sodelovanja nemškega naroda. Pri tem ne smemo prezreti, da imajo evropski narodi pravico do poročila za mir in varnost v okviru sistema evropske varnosti. Zato spričo pravice poljskega naroda kakor tudi varnosti Evrope in koristi miru v tem delu sveta sodimo, da je poljsko-nemška meja na Odr in Nisi edina in trajna rešitev.

Koristna izmenjava izkušenj

Tovariši in tovarišice, ob tej priložnosti bi vam rad dejal, da sodimo, da so za naši deželi, za mednarodno delavsko gibanje in socializem sploh izredne važnosti odnosi med socialističnimi deželami in socialističnimi gibanji. Pozitiven proces, ki se razvija v tem smislu, je rodil doslej znatne uspehe in nas utrjuje v prepričanju, da lahko nadaljnje sodelovanje na podlagi enakopravnosti in neposredne izmenjave misli samo prispeva k hitrejšemu in popolnejšemu razumevanju, medsebojnemu zblizovanju in enotnosti mednarodnega delavskega gibanja.

Nasi dve deželi si utirata v izgradnji socializma poti, ki sta naravna posledica specifičnih zgodovinskih in drugih pogojev v naših deželah. Te poti bogatita splošno prakso socialistične izgradnje in služita kot pomemben vir za medsebojno izmenjavo koristnih izkušenj. Prepričan sem, da je doseglja dosedanja izmenjava izkušenj med našima dvema deželama zelo koristne uspehe in da bo pomenila vsaka nadaljnja izmenjava teh izkušenj, kakor tudi izmenjava izkušenj s ostalimi socialističnimi deželami nadaljnji prispevek k izgradnji socializma nasploh. Videli smo, da kljub različnim pogojem razvoja naših dežel ni bilo nobenih ovir, da ne bi naši odnosi zelo ravnali in uspešno napredovali in da ne bi postalo prijateljsko sodelovanje med Poljsko in Jugoslavijo sestavni del politike ene kot druge dežele.

Na koncu bi rad izrazil naše trdno prepričanje, da bodo ta naš obisk in naši medsebojni razgovori še bolj prispevali k našemu popolnemu medsebojnemu razumevanju in nadaljnjemu iskrenemu sodelovanju in prijateljstvu, kar bo v prid našima deželama, stvari socializma, okrepljeni miru.

Dovolite mi, da doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

CK vaše delavske partije v lanecke oktobra. Te simpatije so tem večje, ker je prišla vaša odločna politika do izraza v obdobju, ko je bil položaj na mednarodnem torišču zelo kritičen.

Nasi ljudi, mi osi s posebnimi simpatijami spremljamo napore, ki jih prispevajo vaša partija, delavski razred, ves narod in vodstvo, da bi premostili sedanje težave v izgradnji socialistične družbe in ustvarili boljše bodočnost poljskega naroda ter hkrati prispevali k miru in okrepljeni sodelovanju med socialističnimi deželami na podlagi popolne enakosti in enakopravnosti.

Dovolite mi, tovariši in tovarišice, da se dotaknem tudi nekaterih vprašanj, ki so za nas zelo pomembna.

Sodim, da se dandanes, ko prihajajo čedalje bolj do izraza želje narodov, da bi ohranili mir in okreplili mednarodno sodelovanje, ko na svetu čedalje bolj naraščajo progresivne in miroljubne sile ter naravne težnje po utrjevanju ekonomske, kulturne in politične povezanosti narodov, odpira ugodna perspektiva za nadaljnje popuščanje mednarodne napetosti in miroljubno aktivno koeksistenco ter sodelovanje držav z različno družbeno ureditvijo. Prepričan sem, da lahko naši deželi s tem, ko uveljavljata načela aktivne koeksistence — načela neodvisnosti in suverenosti držav, nemešavanja v notranje zadeve in urejanja spornih vprašanj na miroljuben način — dasta svoj prispevek ne samo za odpravljanje sedanjih nasprotij na svetu, marveč tudi za zblizanje, razumevanje in tesno sodelovanje med narodi.

Dragi tovariši, naši dve deželi, ki sta bili žrtvi agresije, sta zato življenjsko zainteresirani na evropski varnosti in ohranitvi splošnega mira na svetu. Razumljivo je, da tudi mi, kakor ves miroljubni svet, dandanes tako pozornost gledamo na razorožitveno vprašanje in se v pričakovanju največjih naporov, ki bi privedli do pozitivnih rezultatov, nadejamo, da bodo države, ki se pogajajo, doumele vso odgovornost, ki jo imajo pred človeštvom. Prav tako smo si v svesti, da je eno najpomembnejših vprašanj za mir in varnost nemško vprašanje. Doselej se je pokazalo, da tega vprašanja ni moč urejati, če ni vzdušja zaupanja in razumevanja, ter brez sodelovanja nemškega naroda. Pri tem ne smemo prezreti, da imajo evropski narodi pravico do poročila za mir in varnost v okviru sistema evropske varnosti. Zato spričo pravice poljskega naroda kakor tudi varnosti Evrope in koristi miru v tem delu sveta sodimo, da je poljsko-nemška meja na Odr in Nisi edina in trajna rešitev.

Koristna izmenjava izkušenj

Tovariši in tovarišice, ob tej priložnosti bi vam rad dejal, da sodimo, da so za naši deželi, za mednarodno delavsko gibanje in socializem sploh izredne važnosti odnosi med socialističnimi deželami in socialističnimi gibanji. Pozitiven proces, ki se razvija v tem smislu, je rodil doslej znatne uspehe in nas utrjuje v prepričanju, da lahko nadaljnje sodelovanje na podlagi enakopravnosti in neposredne izmenjave misli samo prispeva k hitrejšemu in popolnejšemu razumevanju, medsebojnemu zblizovanju in enotnosti mednarodnega delavskega gibanja.

Nasi dve deželi si utirata v izgradnji socializma poti, ki sta naravna posledica specifičnih zgodovinskih in drugih pogojev v naših deželah. Te poti bogatita splošno prakso socialistične izgradnje in služita kot pomemben vir za medsebojno izmenjavo koristnih izkušenj. Prepričan sem, da je doseglja dosedanja izmenjava izkušenj med našima dvema deželama zelo koristne uspehe in da bo pomenila vsaka nadaljnja izmenjava teh izkušenj, kakor tudi izmenjava izkušenj s ostalimi socialističnimi deželami nadaljnji prispevek k izgradnji socializma nasploh. Videli smo, da kljub različnim pogojem razvoja naših dežel ni bilo nobenih ovir, da ne bi naši odnosi zelo ravnali in uspešno napredovali in da ne bi postalo prijateljsko sodelovanje med Poljsko in Jugoslavijo sestavni del politike ene kot druge dežele.

Na koncu bi rad izrazil naše trdno prepričanje, da bodo ta naš obisk in naši medsebojni razgovori še bolj prispevali k našemu popolnemu medsebojnemu razumevanju in nadaljnjemu iskrenemu sodelovanju in prijateljstvu, kar bo v prid našima deželama, stvari socializma, okrepljeni miru.

Dovolite mi, da doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

CK vaše delavske partije v lanecke oktobra. Te simpatije so tem večje, ker je prišla vaša odločna politika do izraza v obdobju, ko je bil položaj na mednarodnem torišču zelo kritičen.

Nasi ljudi, mi osi s posebnimi simpatijami spremljamo napore, ki jih prispevajo vaša partija, delavski razred, ves narod in vodstvo, da bi premostili sedanje težave v izgradnji socialistične družbe in ustvarili boljše bodočnost poljskega naroda ter hkrati prispevali k miru in okrepljeni sodelovanju med socialističnimi deželami na podlagi popolne enakosti in enakopravnosti.

Dovolite mi, tovariši in tovarišice, da se dotaknem tudi nekaterih vprašanj, ki so za nas zelo pomembna.

Sodim, da se dandanes, ko prihajajo čedalje bolj do izraza želje narodov, da bi ohranili mir in okreplili mednarodno sodelovanje, ko na svetu čedalje bolj naraščajo progresivne in miroljubne sile ter naravne težnje po utrjevanju ekonomske, kulturne in politične povezanosti narodov, odpira ugodna perspektiva za nadaljnje popuščanje mednarodne napetosti in miroljubno aktivno koeksistenco ter sodelovanje držav z različno družbeno ureditvijo. Prepričan sem, da lahko naši deželi s tem, ko uveljavljata načela aktivne koeksistence — načela neodvisnosti in suverenosti držav, nemešavanja v notranje zadeve in urejanja spornih vprašanj na miroljuben način — dasta svoj prispevek ne samo za odpravljanje sedanjih nasprotij na svetu, marveč tudi za zblizanje, razumevanje in tesno sodelovanje med narodi.

Dragi tovariši, naši dve deželi, ki sta bili žrtvi agresije, sta zato življenjsko zainteresirani na evropski varnosti in ohranitvi splošnega mira na svetu. Razumljivo je, da tudi mi, kakor ves miroljubni svet, dandanes tako pozornost gledamo na razorožitveno vprašanje in se v pričakovanju največjih naporov, ki bi privedli do pozitivnih rezultatov, nadejamo, da bodo države, ki se pogajajo, doumele vso odgovornost, ki jo imajo pred človeštvom. Prav tako smo si v svesti, da je eno najpomembnejših vprašanj za mir in varnost nemško vprašanje. Doselej se je pokazalo, da tega vprašanja ni moč urejati, če ni vzdušja zaupanja in razumevanja, ter brez sodelovanja nemškega naroda. Pri tem ne smemo prezreti, da imajo evropski narodi pravico do poročila za mir in varnost v okviru sistema evropske varnosti. Zato spričo pravice poljskega naroda kakor tudi varnosti Evrope in koristi miru v tem delu sveta sodimo, da je poljsko-nemška meja na Odr in Nisi edina in trajna rešitev.

Koristna izmenjava izkušenj

Tovariši in tovarišice, ob tej priložnosti bi vam rad dejal, da sodimo, da so za naši deželi, za mednarodno delavsko gibanje in socializem sploh izredne važnosti odnosi med socialističnimi deželami in socialističnimi gibanji. Pozitiven proces, ki se razvija v tem smislu, je rodil doslej znatne uspehe in nas utrjuje v prepričanju, da lahko nadaljnje sodelovanje na podlagi enakopravnosti in neposredne izmenjave misli samo prispeva k hitrejšemu in popolnejšemu razumevanju, medsebojnemu zblizovanju in enotnosti mednarodnega delavskega gibanja.

Nasi dve deželi si utirata v izgradnji socializma poti, ki sta naravna posledica specifičnih zgodovinskih in drugih pogojev v naših deželah. Te poti bogatita splošno prakso socialistične izgradnje in služita kot pomemben vir za medsebojno izmenjavo koristnih izkušenj. Prepričan sem, da je doseglja dosedanja izmenjava izkušenj med našima dvema deželama zelo koristne uspehe in da bo pomenila vsaka nadaljnja izmenjava teh izkušenj, kakor tudi izmenjava izkušenj s ostalimi socialističnimi deželami nadaljnji prispevek k izgradnji socializma nasploh. Videli smo, da kljub različnim pogojem razvoja naših dežel ni bilo nobenih ovir, da ne bi naši odnosi zelo ravnali in uspešno napredovali in da ne bi postalo prijateljsko sodelovanje med Poljsko in Jugoslavijo sestavni del politike ene kot druge dežele.

Na koncu bi rad izrazil naše trdno prepričanje, da bodo ta naš obisk in naši medsebojni razgovori še bolj prispevali k našemu popolnemu medsebojnemu razumevanju in nadaljnjemu iskrenemu sodelovanju in prijateljstvu, kar bo v prid našima deželama, stvari socializma, okrepljeni miru.

Dovolite mi, da doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

»Draga tovariša Gomulka in CK vaše delavske partije v lanecke oktobra. Te simpatije so tem večje, ker je prišla vaša odločna politika do izraza v obdobju, ko je bil položaj na mednarodnem torišču zelo kritičen.

Nasi ljudi, mi osi s posebnimi simpatijami spremljamo napore, ki jih prispevajo vaša partija, delavski razred, ves narod in vodstvo, da bi premostili sedanje težave v izgradnji socialistične družbe in ustvarili boljše bodočnost poljskega naroda ter hkrati prispevali k miru in okrepljeni sodelovanju med socialističnimi deželami na podlagi popolne enakosti in enakopravnosti.

Dovolite mi, tovariši in tovarišice, da se dotaknem tudi nekaterih vprašanj, ki so za nas zelo pomembna.

Sodim, da se dandanes, ko prihajajo čedalje bolj do izraza želje narodov, da bi ohranili mir in okreplili mednarodno sodelovanje, ko na svetu čedalje bolj naraščajo progresivne in miroljubne sile ter naravne težnje po utrjevanju ekonomske, kulturne in politične povezanosti narodov, odpira ugodna perspektiva za nadaljnje popuščanje mednarodne napetosti in miroljubno aktivno koeksistenco ter sodelovanje držav z različno družbeno ureditvijo. Prepričan sem, da lahko naši deželi s tem, ko uveljavljata načela aktivne koeksistence — načela neodvisnosti in suverenosti držav, nemešavanja v notranje zadeve in urejanja spornih vprašanj na miroljuben način — dasta svoj prispevek ne samo za odpravljanje sedanjih nasprotij na svetu, marveč tudi za zblizanje, razumevanje in tesno sodelovanje med narodi.

Dragi tovariši, naši dve deželi, ki sta bili žrtvi agresije, sta zato življenjsko zainteresirani na evropski varnosti in ohranitvi splošnega mira na svetu. Razumljivo je, da tudi mi, kakor ves miroljubni svet, dandanes tako pozornost gledamo na razorožitveno vprašanje in se v pričakovanju največjih naporov, ki bi privedli do pozitivnih rezultatov, nadejamo, da bodo države, ki se pogajajo, doumele vso odgovornost, ki jo imajo pred človeštvom. Prav tako smo si v svesti, da je eno najpomembnejših vprašanj za mir in varnost nemško vprašanje. Doselej se je pokazalo, da tega vprašanja ni moč urejati, če ni vzdušja zaupanja in razumevanja, ter brez sodelovanja nemškega naroda. Pri tem ne smemo prezreti, da imajo evropski narodi pravico do poročila za mir in varnost v okviru sistema evropske varnosti. Zato spričo pravice poljskega naroda kakor tudi varnosti Evrope in koristi miru v tem delu sveta sodimo, da je poljsko-nemška meja na Odr in Nisi edina in trajna rešitev.

Koristna izmenjava izkušenj

Tovariši in tovarišice, ob tej priložnosti bi vam rad dejal, da sodimo, da so za naši deželi, za mednarodno delavsko gibanje in socializem sploh izredne važnosti odnosi med socialističnimi deželami in socialističnimi gibanji. Pozitiven proces, ki se razvija v tem smislu, je rodil doslej znatne uspehe in nas utrjuje v prepričanju, da lahko nadaljnje sodelovanje na podlagi enakopravnosti in neposredne izmenjave misli samo prispeva k hitrejšemu in popolnejšemu razumevanju, medsebojnemu zblizovanju in enotnosti mednarodnega delavskega gibanja.

Nasi dve deželi si utirata v izgradnji socializma poti, ki sta naravna posledica specifičnih zgodovinskih in drugih pogojev v naših deželah. Te poti bogatita splošno prakso socialistične izgradnje in služita kot pomemben vir za medsebojno izmenjavo koristnih izkušenj. Prepričan sem, da je doseglja dosedanja izmenjava izkušenj med našima dvema deželama zelo koristne uspehe in da bo pomenila vsaka nadaljnja izmenjava teh izkušenj, kakor tudi izmenjava izkušenj s ostalimi socialističnimi deželami nadaljnji prispevek k izgradnji socializma nasploh. Videli smo, da kljub različnim pogojem razvoja naših dežel ni bilo nobenih ovir, da ne bi naši odnosi zelo ravnali in uspešno napredovali in da ne bi postalo prijateljsko sodelovanje med Poljsko in Jugoslavijo sestavni del politike ene kot druge dežele.

Na koncu bi rad izrazil naše trdno prepričanje, da bodo ta naš obisk in naši medsebojni razgovori še bolj prispevali k našemu popolnemu medsebojnemu razumevanju in nadaljnjemu iskrenemu sodelovanju in prijateljstvu, kar bo v prid našima deželama, stvari socializma, okrepljeni miru.

Dovolite mi, da doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

Doignem to čašo in nazdravim tovarišema Gomulki in Cyrankiewiczu ter ostalim gostom iz prijateljske Poljske, za nadaljnji uspeh in napredek Ljudske republike Poljske in za trajno prijateljstvo ter vsestransko sodelovanje med narodi naših dveh socialističnih dežel.

ZASEDANJE GENERALNE SKUPŠČINE OZN

Na dnevnem redu Madžarska

Začela se je debata o poročilu odbora petih v zvezi z oktobrskimi dogodki

New York, 10. sept. (Reuter). Generalna skupščina OZN je danes nadaljevala svoje XI. zasedanje. Podano je bilo poročilo posebnega odbora petih o Madžarski, ki so mu marca naročili, naj izvede anketo o lanskih oktobrskih dogodkih na Madžarskem in o tem obvesti Generalno skupščino.

Poročevalec odbora avstralski veleposlanik Shan je ob predložitvi poročila izjavil, da temelji na pričevanju očitcev, na gradivu, zbranim iz madžarskih časnikov in radijskih poročil med oktobrskimi dogodki, na izjavah tedanje madžarske vlade in na obvestilih vlad, ki so imele tedaj v Budimpešti svoja diplomatska predstavništva. Odbor petih je prišel do zaključka, da »So-vjetska zveza s silo intervencija v notranjih zadevah Madžarske«, da »oktobrskih dogodkov niso navdihnili in jih podpirali iz tujine« in da »vlada, ki je bila vsiljena s sovjetsko oboroženo silo, ni bila deležna podpore madžarskega naroda«.

Po podanem poročilu se je začela splošna razprava. Pred razpravo je madžarski delegat dr. Peter Mod zahteval, naj madžarsko vprašanje odstavijo z dnevnega reda, ter obdolžil odbor petih, da ni deloval po navodilih Generalne skupščine, marveč se je omejil na klevete proti socialnemu in državnemu sistemu na Madžarskem. Proti razpravljanju o madžarskem vprašanju je protestiral tudi sovjetski delegat Soboljev.

Na dopoldanski seji sta v razpravo posegla samo ameriški in irski delegat. Ameriški delegat Cabot Lodge je pohvalil poročilo petih in omenil, da je v njem »na miren in jasn način povedana resnica«. Generalna skupščina, je dejal, je odgovorna za to, da napravi kakršnekoli miroljubne korake, ki se ji zde potrebni. Irski delegat, zunanji minister Aiken, je prav tako podprl poročilo odbora petih. S tem je bila dopoldanska seja zaključena. Naslednja seja bo drevi. Pričakujejo, da bo ameriški predstavnik med razpravo predložil osnutek resolucije, ki obsoja Sovjetsko zvezo in zahteva, da bi poslali v SZ posebnega odposlanca OZN. Madžarsko vprašanje naj bi tudi vključili v začasni dnevni red XII. zasedanja Generalne skupščine.

»Draga tovariša Gomulka in CK vaše delavske partije v lanecke oktobra. Te simpatije so tem večje, ker je prišla vaša odločna politika do izraza

80 ZRN V KLASU

Zitna skupnost v Pristavi pri Podčetrtku je kot tekmovalna skupina v zveznem tekmovalstvu za večje donose dosegla prvo mesto — Skupina 40 kmetovalec je na površini 32 ha pridelala povprečno 45 centov pšenice na 1 ha — Uspehi navdušujejo tudi ostale kmetovalce v Pristavi in okoljskih vaseh

barjenje ugodno vpliva na pridelek. To so sicer doznali že zdavnaj kmetijski strokovnjaki, vendar v praksi navadno kaže drugače.

»Prej smo desetletja sejali isto seme (domače) in kljub gnojenju nismo došli več nametilosti. Letošnji pridelek pšenice je več kot enkrat večji.

člani zadruga brezpogojno upoštevati nasvete in se ravnati po njih. Vsi smo škropili proti plevelu. Ob žetvi ni bilo v pšenici nihi ene trave. Tudi prihodnje leto bom tako delal.

Letošnji uspeh v tekmovalstvu je spodbudil tudi druge kmetovalce. Nekateri se že javljajo zaradi sortne pšenice

Zlof velja v Pristavi za enega najnaprednejših kmetovalcev. Na njegova polja prihajajo kmetje in ga sprašujejo za nasvete. Ko je mlatil letošnji pridelek pšenice, je bilo gledalcev iz okolice kot še

Janez Stojan in Konrad Strašek

SEME, SEME...

Kmetovalci v okolici Pristave so leta in leta pridelali 18 do 25 centov pšenice na hektar. Nekateri že desetletja uporabljajo domače seme in tudi z ustreznimi umetnimi gnojili niso nikoli gnojili. Degenerirano seme jim seveda ni moglo dati večjih pridelkov. Opazili so celo, da je slama iz leta v leto tanjša in manj odprna, klasje pa kratko z drobnim zrnom. Ko govorijo o teh stvarih, povedo, da jih prejšnja leta ni nihče opozarjal na menjavo semena. Razumljivo, takrat tudi ni bila semenska služba pri nas dovolj razvita.

Jože Lipnik, ki je tudi predsednik poljedelskega oddelka KZ, pravi, da so kmetje, ki jim je kmetijska zadruga priskrbelo nove vrste pšenice, pridelali doslej rekordni pridelek. Pšenice »bavarska kraljica«, »virgilija« in »tassilo« so za te kraje najprimernejše. Iste vrste pšenice je sejalo 40 kmetovalcev v tekmovalni skupini.

IN USPEHI?

Janez Stojan iz Dola pri Pristavi je pridelal 71 centov na 1 hektar, Simon Jeranko, predsednik KZ Pristava 70 centov, Strašek Konrad iz Pristave 69 centov, Alojz Črnaša iz Sodne vasi 69 centov, Stanko Verk iz Pristave 62 centov, Jože Lipnik iz Nezbiš 62 centov itd. Povpreček — kot smo že omenili — znaša 45 centov na 1 hektar.

Janez Stojan, ki je dosegel 71 centov na 1 hektar, je sejalo pšenico »tassilo« na površini 50 arov, in sicer polovico na njivo, kjer je lani bila detelja gnojena z Tomaževo žlindro, ter polovico na njivo, kjer je lani rasla korusa. To njivo je lani gnojil s hlevskim gnojem in Tomaževo žlindro. Spomladi je gnojil še dvakrat z nitromonkalom. Pravilno kolo-

Uvodoma moramo obvezno omeniti, da je svet okoli Pristave valovit, a na desni — Roginska gorca, Tinsko itd. celo precej gričevnat. Tu rase vinska trta. Kar je ravnine, so večinoma travniki, tako da sejejo kmetje žita in ostale kulture na položnejših legah. Tu pravijo, da je njihova zemlja ravno prava za gojenje pšenice. Seveda, če bi v dolini z regulacijami preprečili poplave, bi tudi tam lahko sadili donosnejše kulture.

Za nas šest jo bo več ko dovolj. Tako je povedal Stojan in težkal pšenico.

Se marsikatero tehtno o letošnjem tekmovalstvu je povedal tudi upravnik zadruga tov. Sket. Kmetovalci so med letom upoštevati vse strokovne nasvete strokovnjakov in svojega kmetijskega zaščitnega referenta Leopolda Struha. Ta je bil zmeraj med njimi, čeprav so bili posamezni kmetovalci raztreseni po vseh vaseh. Najbolj zanimivo pa je bilo vsakor takrat, ko je komisija ugotavljala donose. Vsi brez izjeme so z velikim zanimanjem spremljali ocenjevanje. O tem so govorili po vseh vaseh. Najbolj pa je završalo po doleh in bregih, ko so zvedeli za rezultate. Nekateri so sicer majali z glavami, ker niso mogli verjeti. Ob mlavi pa je marsikoga dvom zapustil. Ustavljali so se in šli zrna v klasi. Da, pri Simonu Jeranku so jih našli 72, 78 in celo po 80 v klasu.

PRESEDNIK KMETIJSKE ZADRUGE PRIPOVEDUJE O SVOJEM PRIDELKU PŠENICE

»Res je, 70 centov je znašal hektarski donos moje pšenice. Sejal sem je 40 arov, nekaj v krompirišče in deteljišče. Gnojil sem obe njivi lani s Tomaževo žlindro in letos dodatno z nitromonkalom. Umetna gnojila sem pravzaprav začel uporabljati prvi v vasi, kajti pred 10 leti ljudje tod sploh niso poznali umetnih gnojil. Zgledi naprednejših kmetovalcev so iz leta v leto bolj vlekli. Moram reči, da je k uspehu naše žitne skupnosti precej pripomoglo to, da so

in umetnih gnojil. Prihodnje leto bo tekmovala polovica vseh kmetovalcev.

Kaj pa semena?

»Semenske pšenice bo dovolj na razpolago,« je odgovoril predsednik Jeranko. Potem sva se poslovila, ker je moral naložiti še dva voza dišeče otave.

PŠENICA IZPOD ROGINSKE GORCE NA SEJMU V NOVEM SADU

Tudi kmet Franc Zlof iz Roginske gorce — Sodna vas — je tekmoval v skupini štiridesetih. Dosegel je hektarski donos 53 centov. On že več let goji »bavarsko kraljico« in »tassilo«. Prvi v Pristavi je začel proizvajati za semensko službo, ker ima tudi večjo površino pšenice — 2 ha. Pred desetimi leti je pridelal na

Predsednik KZ Pristava Simon Jeranko

hektar enkrat manj pšenice. S pravnim gnojenjem in izbornim semenskim materialom pa je povečal pridelek na sedanjo raven. Njegova pšenica je bila letos med najlepšimi. Zato so njegovo, Stojanovo in Črnašovo razstavili na 25. mednarodnem sejmu kmetijskih strojev v Novem Sadu.

Franc Zlof

nikoli. Na vasi ni to vsakdanji pojav. Z ženo gojita plemenske svinje, ki jih seveda tudi zelo ugodno prodata. Tako si je lahko postavil nov svinjak, delno uredil hišo in napejal vodovod. Drugo leto namerava graditi hlev za govejo živino. Pri tem računa na pomoč kmetijske zadruga v obliki kredita. Podobno kot Zlof obračajo dinar tudi drugi napredni kmetovalci.

Kmetovalci iz Pristave so z rekordnim pridelkom pšenice postali ne le zgled za domačine, temveč tudi za tiste v žitordnih predelih naše domovine. F. K.

Avkcijska prodaja kmetijskih pridelkov

Več načrtnosti pri preskrbovanju mest in industrijskih centrov

Preskrba naših mest in industrijskih centrov s kmetijskimi pridelki, s katerimi jih preskrbujejo trgovina na drobno in individualni proizvajalci, je v večini mest nezadostna tako glede količine blaga na trgu kakor tudi glede kakovosti. Dovolj blaga na trgu je stihijski in ta stihija določa tudi cene v prodaji na drobno, kajti trgovska podjetja, ki se ukvarjajo s prodajo kmetijskih pridelkov na drobno, še niso sposobna vplivati na oblikovanje in stabilizacijo cen kmetijskih pridelkov. Kolikor na to tudi vplivajo, je to samo začasno, kakovost blaga pa je skoraj vedno slabša kot kakovost blaga individualnega proizvajalca.

Zaradi stihije, katere nujna posledica je tudi višina prodajnih cen, se naši potrošniki v mestih zelo pogosto srečujejo z velikimi spremembami cen kmetijskih pridelkov, in v tem ko so cene industrijskih izdelkov v glavnem stabilizirane, so cene kmetijskih pridelkov še nadalje zelo spremenljive, kar prihaja tudi do izraza v osebnih proračunih mestnega prebivalstva in vpliva na njegovo kupno moč. V takšnem položaju je reden pojav, da imamo kako leto na pretek kmetijskih pridelkov po relativno zelo dostopnih cenah, medtem ko se prihodnje leto prav ti pridelki dvakrat ali celo večkrat podražijo. Letos je dobili na naših trgih med drugim dovolj špinacih in solate, katerih cena je v primerjavi s prejšnjim letom dokaj nizka. Prejšnje leto namreč niso sejali dovolj teh povrtnin. Podobno je bilo lani z zeljem, ki je bilo zelo drago, saj so ga le malo sadili, in sicer zato, ker ga leto prej sploh niso mogli prodati, toliko so ga bili zasadi. Enako ali podobno je bilo tudi s paradižnikom, papriko in drugimi vrstami povrtnin.

Prav gotovo te velike spremembe na trgu neugodno vplivajo tudi na gospodarski položaj kmeta. Zato tudi nedavni neuspeli poskusi s tržnimi dnevi in ustanavljanjem akcijskih mest za prodajo kmetijskih pridelkov po-

menijo prizadevanje, da bi v proizvodnji in prometu s kmetijskimi pridelki dosegli več načrtnosti in stabilnosti. Sklepanje pogodb o proizvodnji in cenah ob tržnih dneih doslej ni rodilo posebnih sadov prav zaradi nestabilnega trga in bojzani kupca kakor proizvajalca, da ne bi bila oškodovana. Nedavno avkcije kmetijskih pridelkov v Novem Sadu so prav tako opozorile na to, da nestabilni trg in neurejeno materialno vprašanje močno ovirata ustaleste proizvodnje kmetijskih pridelkov in njihovih cen.

Avkcije kmetijskih pridelkov bodo sčasoma vsekar pozitivne, tako kot je bilo tudi v industriji. Toda hkrati s tem ukrepom lahko kmetijske zadruga, ki so zdaj nocoj, se naši potrošniki v mestih že prispevajo k urejanju tega vprašanja. Če bi komune in zadruga navezale neposrednejše stike in gledale bolj z realnimi očmi na preskrbo mest kot na njihovo dolžnost in obveznost, bi lahko vplivale na oblikovanje stihije, da bi posvetile pozornost setvi povrtnin, ki najmočnejše vplivajo na sedanje družinske proračune v mestu. Če bi zadruga posvetile večjo pozornost odkupu, tako da bi se prej dogovorile o odkupu nekaterih kultur — takšna politika je v Dalmaciji in v nekaterih drugih hrvatskih krajih pokazala precejšnje uspehe — potem bi lahko postopno prišlo do planiranja določenih površin za posamezne povrtnine, to pa bi pozitivno vplivalo tako na preskrbo mestnih trgov kakor tudi na stabilizacijo cen. Vsekar morajo komune zagotoviti določena finančna sredstva za takšno sodelovanje z zadrugami. Zagrebške izkušnje v tem oziru so zelo koristne.

Vrsta zadrug, komun in trgovinskih podjetij je doslej marsikaj napravila v tej smeri, vsekakor pa je potrebno, da bi se lotili tega vprašanja z več načrtnosti in bolj sistematično, če imamo pred očmi, da je osnovni cilj naše gospodarske politike izboljšanje življenjskega standarda.

Izravnalni izvozni in uvozni koeficienti

V prometu z državami z nadpovprečnimi ali povprečnimi cenami uvajamo posebno dopolnilno izravnavanje cen

Zvezni komite za zunanjo trgovino je pravkar izdal odredbo o oblikovanju in uporabi posebnih sredstev v okviru sklada razlik v cenah v poslovanju z inozemstvom, ki bo začela veljati v 30 dneh od dneva objave. S to odredbo se uvajajo za promet z državami, ki imajo nadpovprečne ali podpovprečne cene, nekakšni izravnalni izvozni in uvozni koeficienti.

Izvozniki in uvozniki bodo po tej odredbi vplačevali oziroma prejeli razen rednih koeficientov za izravnavanje razlik med povprečnimi domačimi in inozemskimi cenami še posebne zneske za dopolnilno izravnavanje tistih razlik, ki so zaradi posebnih začasnih ekonojskih pogojev nastale med cenami tistih tržišč in povprečnimi inozemskimi cenami.

Te posebne zneske bodo izvozniki in uvozniki vplačevali oz. prejeli v blagovni izmenjavi s tistimi državami, kjer se ugotove razlike med cenami na trgu teh držav in povprečnimi inozemskimi cenami. Pri izvozu se znesek za dopolnilno izravnavanje izračuna v odstotkih dinarske protivrednosti deviznega izkupička, pri uvozu pa v odstotku protivrednosti blaga, uvoženega iz teh držav franko jugoslovanska meja, pri čemer se dinarska protivrednost v prvem in drugem primeru ugotovi po obračunskem tečaju, povečanem ali zmanjšanem s koeficientom za določeno vrsto blaga.

Odstotke za izračunavanje zneska dodatne izravnave cen določijo Zvezni državni sekretariat za finance na predlog Komiteja za z-

nanjo trgovino. Hkrati določijo tudi države, kjer so nastali pogoji, da se pri blagovni izmenjavi vplačujejo oz. izplačujejo posebni zneski za izravnavo. Predpisi te odredbe se bodo uporabljali pri kupčijah, sklenjenih od dneva, ko bo odredba začela veljati.

Sestanek na Mednarodnem bloku v Rožni dolini

Nova Gorica, 10. sept. — Dopoludne so se sešli na mednarodnem bloku v Rožni dolini predstavniki Tajništva za notranje zadeve iz Nove Gorice ter zastopniki italijanske kvesture in obmejne policije iz Gorice. Izmenjali so si nekatere predloge, poudarili in misli glede medsebojnega sodelovanja pristojnih organov obeh držav v boju zoper kriminalna dejanja in njihove storilce.

»Teden ozimnice« v Beogradu

Nakupovalci bodo lahko kar na sejmišču najeli potrošniški kredit za nakup ozimnice, najbolj uspešnim proizvajalcem pa bodo podelili nagrade

Na pobudo kmetijske zbornice Beograda bodo to jesen na beograjskem sejmišču prvikrat organizirali »Teden ozimnice«, v katerem bodo sodelovala kmetijska posestva, kmetijske delovne zadruga, kmetijske zadruga in individualni proizvajalci. V tem tednu si bodo lahko potrošniki neposredno od proizvajalcev priskrbeli po nižjih cenah vse vrste sadja in zelenjave, nadalje izdelke iz suhega mesa, mlečne izdelke itd. Da bi čimbolj olajšali preskrbo državljanov z ozimnico, je predvidena tudi uvedba potrošniških kreditov za vse pridelke, ki jih bodo tu prodajali. Te kredite bodo na sejmišču po poenostavljenem postopu izdajali uslužbenici Komunalne banke.

Da bi bili proizvajalci čimbolj zainteresirani za sodelovanje v

»Tednu ozimnice«, ki bo verjetno organiziran že v začetku oktobra, bodo podelili tistim proizvajalcem, ki bodo prodali največ svojih izdelkov določene kakovosti, več nagrad, in sicer za vse vrste blaga od 50 do 300.000 dinarjev.

VPD Radeče — kovačnica novih ljudi

Velik, lepo urejen park s klopcami, na katerih so sedeli mladi fantje in brali ali se sončali, sredi njega pa grad, v katerem so nekateri pobrali desetino Ostrovrharji in hrepeneli po življenju redovnice, na oknih rože, povsod glasba iz neopaznih zvočnikov — to je bil prvi sponek v življenjskem filmu življenja in dela v Vozjemnem poboljševalnem domu v Radečah, ki se je pričel odvijati pred menoj.

Delovno torišče je razdeljeno na dva dela: Dom in obrtne delavnice »Rode«, v katerih se gojenci izučijo poklicev za življenje, so skoraj vse v ogrojeni stavbi, ki je bila dograjena pred nekaj meseci. Poklicev je na izbiro toliko, da se mnogi kar težko odločijo. Ključavnikar, kovinar, strugar, klepar, kovač, elektroinstalater, avtomobilski mehanik, stavljen ali pohištvni mizar, lesostrugar, krojač, šivilja, čevljar, zidar, slikar in pleskar, pek, vrtnar, sadjar, frizer, kuharica — vse te poklice nastaja pedagoški vodja Iovarič Zelenjak vsakomur la pride v Dom in vsak se odloči za tistega, do katerega čuti največ veselja in sposobnosti. Delavnice so svetle, zračne, s fluorescentnimi svetilkami ter v dobrih meri opremljene s stroji in drugimi pripomočki za uspešno delo in učenje. Vse delo vodijo visokokvalificirani mojstri.

Izobrazbo, obiskujejo osnovno šolo, vrtnarji in kuharice pa kmetijsko-gospodinjisko šolo. Za svoje delo v delavnicah, seveda pa tudi glede na discipliniranost in gojenci mesečne delovne nagrade, ki so različne: čim več učne dobe in čim večje prizadevanje, tem večja je nagrada.

Najmočnejša organizacija v domu je TVD »Partizan«. Obstaja že dve leti in je dosegla mnogo uspehov. Važna pa je zlasti ugotovitev, da je telesna vzgoja dobro prevzgojilo sredstvo. Torej dve dobri stvari: telesni razvoj in prevzgoja. V »Partizan« je vključenih vsa vseh gojencev in gojencev — in večina je dokaj aktivna.

Ustanovili so taborniško družino »Kanujev«, mnogi pripadniki »Partizana« pa so vključeni tudi v Planinsko društvo Radeče ter so obiskali še števline okoliške hribe.

Razen plavalnega bazena imajo na razpolago še telovadnico, ki je obseva tudi dvorana za kino-predstave in kulturne prireditve, namizno teniško igralnico ter igralnice za odbojko, kofariko, tenis, badminton in nekaj lahkoatletskih naprav.

Tudi društvo Ljudske tehnike imajo. To pa je nekoliko mlajše, saj mu manjka še nekaj mesecev do prve obletnice ustanovitve. Društvo zajema 8 sekcij: foto, modelarsko, sekcijo ročnih spretnosti, radioamatersko-telegrafsko sekcijo in avto-moto klub.

Večer. Sava čumi svoje večno pesem in izpodleđa ozko dolino vrtnici in valovi se poliskavajo ob zadnjih žarkih sonca, ki počasi

poznana le v domu temveč tudi v Radečah, okolici, Celju in celo v Ljubljani. Tehnična soba in napovedovalnica sta razdeljeni s steno, ki ne prepušča zvoka, tehnična ureditev pa je čisto moderna: od mikrofona, avtomatičnega gramofona, telefonov, magnetofonov in mesečne misle z vsemi signalnimi pripravami — do velikega 125-vatnega ojačevalca. Za sedaj oddajajo svoje redne programe, ki jih sestavljajo sami.

Izginja za Kumom. Zategel glas zvonca. Večerni zbor. Danes je nekako svečan. Ves dan so se fantje pogovarjali o objubljenih dopustih — in ko stopa pred zbor dobri, poživljivi, upravniki Iovarič Ivanovi, utihnejo tudi tisti, ki jim sicer jeziki nikdar ne miruje.

Čez deset minut je zbor konec. Objuba je izpolnjena. Dvajset jih bo šlo na dopust jutri, dvajset prihodnji teden in še in še. Tako se bodo vrstili vsi. Deset, dvanajst ali štirinajst dni bodo pri starših ali sorodnikih, potem pa se bodo vrstili v Dom, da bodo nadaljevali z učenjem poklica za življenje.

Ko se zahvali za zaupanje močan, zagorel fant in objubi, da doma z mladicami ne bodo prekršili meja dostojnosti in počtenosti, mu molče pritrjuje dvajset parov oči, upravljenih s stiče, na katerih piše, da grejo na dopust — ker jim zaupajo... In ko potem skupaj zapojejo tisto priljubljeno »Lepo je v naši domovini biti mlad...«, vem, da bo vsak teh mladih ljudi našel v Domu tisti kosček sreče, za katero so ga opeharili, našel bo svojo resnično mladost — samega sebe. Tomaž Terček

Radeče ob Savi. Poslopja VPD Radeče v desnem delu slike

3000 vagonov semenske pšenice v Vojvodino

V Vojvodini so letos pridelali okrog 3000 vagonov sortnega semena pšenice, od česar bodo predvidoma prodali v Vojvodini največ dve tretjini. Z razpoložljivim sortnim semenom bodo lahko zasejali četrtno orne zemlje, na kateri pridelujejo pšenico. Glede na povečano zanimanje po mineralnih gnojilih razpoložljive količine teh gnojil bržčas ne bodo mogle zadovoljiti vseh potreb kmetijskih organizacij in proizvajalcev. Skupno povpraševanje po mineralnih gnojilih za jesensko setev dosega okrog 250.000 ton, računajo pa, da bo zagotovljenih okrog 210.000 ton. Povpraševanje po mineralnih gnojilih je trikrat večje kot lanske jeseni. Letos je bilo na primer predvideno, da bodo v spomladanski setvi porabili 100.000 ton mineralnih gnojil in prav toliko tudi v jesenski setvi, vendar pa so že spomladi porabili 35.000 ton.

PRVO GOSTOVANJE ANGLEŠKIH SAHISTOV V SLOVENIJI

Pomembna zmaga ljubljanskih študentov nad kolegi iz Oxforda in Cambridgea z 10:1

Ljubljana, 10. sept. — Na povabilo šahovskega kluba LUSK Olimpija je gostovala sinoči v Ljubljani reprezentanca angleških študentskih šahovskih reprezentanc na nastopih v najmočnejši postavli: manjkali so mojstri Barnden, Persitz in Gibbs. Reprezentanca ljubljanskih univerze (zmagala je z 10:1) je nastopila s postavo, ki bi lahko brez velikih težav premagala reprezentance Luxemburga, Posarja, Belgije, Švice, Italije in vrsto reprezentanc, ki so nastopile v B skupini zadnje olimpijade. Ne moremo reči, da je bila reprezentanca angleških študentov slaba. Nastopili odlični mladi in nadarjeni igralci, ki so sodelovali na zadnji študentski olimpijadi v Reykjaviku, vendar niso bili v nobeni fazi igre kos razpoložnemu in ubranemu moštvu ljubljanske univerze.

Pred začetkom dvoboja v ljubljanskem šahovskem domu na enajstih deskah so izmenjali pozdrave, v katerem je vodja angleškega moštva, Richards, povabil ljubljanske študente na povratno srečanje v Anglijo. Predsednik LUSK Olimpija, Cveto Trampuž, je izročil gostom v spomin gramofonske plošče naših narodnih pesmi.

Fosamezni izidi dvoboja so bili: Davis—Inž. Krivec remi, Gray—Grosek 0:1, Taylor—Črepinšek 0:1, Richards—Cuderman remi, Hall—Inž. Gabrovšek 0:1, Hardingham—Štupica 0:1, Walker—Guzel 0:1, Mellor—Njegovan 0:1, Biel—Kočevar 0:1, Bushy—N. Tomšič 0:1, Lloyd—J. Tomšič 0:1. Sodnik Ernest Kapus sprčo fair igre vseh igralcev ni imel nobenih težav.

Končni izid 10:1 je brez dvoma izredno lep uspeh reprezentance ljubljanske univerze, ki z majhnimi izjemami dejansko predstavlja mlado šahovsko reprezentanco Slovenije. Vodja angleškega moštva Richards je izjavil, da je za člane njihovega moštva med mladih slovenskih šahistov veliko presenečenje in hkrati z obžalovanjem ugotovil, da se jim je izostanek treh najboljših igralcev makševal.

Včeraj popoldne sta moštvi treh univerz odigrali brzopotezni dvoboj po s-

temu vsak z vsakim. Podoben dvoboj z normalnim tempom sta odigrali reprezentanci Jugoslavije in ZSSR. Angleški gostje so bili nad lepotami ljubljane in Slovenije navdušeni. Jurji bodo odpotovali v Zagreb, kjer bodo nastopili proti reprezentanci zagrebške univerze. Po dvoboju s študenti v Sarajevu se bodo vrtni v Slovenijo. Na Bledu bodo odigrali dvoboj s šestljudsko reprezentanco mesta, od tam pa bodo odpotovali v Portorož, kjer bodo nastopili s svojimi najmočnejšimi igralci na IV. portoroškem festivalu.

V brzopoteznem dvoboju po Sevenskem sistemu (vsak z vsakim) so ljubljanski študentje premagali angleške z 10,5:2,5 točke. V ljubljanski reprezentanci, ki je v njej nastopilo šest drugih igralcev kot na sinočnjem dvoboju, so bili najuspešnejši Parma, Kočevar in Štupica z 10 točkami od 11 možnih, pri gostih pa Taylor s 5,5 in Davis s 4,5 točke.

V nedeljo so v Slovenem Gradcu, kot smo že poročali, odprli novo letališče, ki je že enajsto v Sloveniji. Zgornja slika prikazuje jadrarno letalo pred startom, spodnja pa prelet štirih letal nad množico gledalcev na letališču. V spodnjem desnem kotu je moč videti kljun visokosopobnega jadrarnega letala »Košava«

Brzovjavke

● GOTA, 10. septembra (ADN). — V II. kolu mednarodnega šahovskega turnirja sta bili dokončani le dve partiji. Bolgar Neukirch je premagal Fuchsa (V. Nemčija), medtem ko sta Sliwa (Poljska) in dr. Filip (CSR) remizirala. Udovčić je kot črni prekinil z Bilekom (Madžarska), Milčić pa prav tako s črnimi figurami z Avstrijcem Robatschom.

● MOSKVA, 10. sept. (TASS). V polfinalu nogometnega pokala SZ bodo igrali le moskovski klubi, in sicer Spartak-Torpedo ter CDKA-Lokomotiva. V četrtfinalu je Torpedo premagal Dinamo iz Tbilisija s 5:1. Pet golov je dosegel srednji napadalec Strelcov.

● OHRID, 10. sept. — Polet iz Sombora je postal novi član II. zvezne veteropolo lige. V kvalifikacijskem tekmovanju, ki je bilo sinoči končano, je zaradi boljše razlike v golih Polet osvojil prvo mesto.

● MARIBOR, 10. sept. — Danes so pripotovali v Maribor člani nogometne B reprezentance Jugoslavije, ki se bodo do četrtke pripravljali, nato pa bodo odšli na Dunaj, kjer bodo v nedeljo igrali z B reprezentanco Avstrije. Jutri popoldne bo reprezentanca igrala z Brankom.

PO ŠTUDENTSКИH IGRAH V PARIZU

Medalje zblíževanja

Ista svečana slika kot na otvoritvi se je v nedeljo zvečer ponovila na zaključku svetovnih študentskih iger — iger enotnosti — v Parizu. Devet dni (od 31. avgusta do 8. septembra) so se borili študenti-sportniki iz 33 dežel v sedmih različnih panogah, v tem času pa so mimo poizvednih bojev v osmih arenah (dvorane, igrišča, bazeni), sklenili tudi številna prijateljstva, dogovorili so se za številna srečanja med posebnimi univerzami, med katerimi zaradi političnega položaja v zadnjih desetih letih ni bilo stikov.

Večina predstavnikov vzhodne študentske športne zveze (MSS) in zahodne (FISU) se je zedinila, da je treba v prihodnje študentske igre privesti skupno in ne kot doslej ločeno, tako da bi se na njih spet zbrali študenti iz vsega sveta.

LE KORAK DO PRESENECENJA

Vaterpolisti so prvi dobili svojega zmagovalca turnirja, ki je na njem sodelovalo pet reprezentanc, že v sobotnem tekmi Jugoslavija—Madžarska, ki so jo naši igralci s težavo odločili v svojo korist. Po prvih tekmah je kazalo, da bo imela naša sedmorica lahko delo, saj tekmi z Madžarsko pa se je pokazalo, da to ne drži. To tekmo je namreč sodil francoski sodnik, ki je slabo poznal veteropolo in je naseljal finta madžarskih igralcev, ki so na ta način prihajali do začelne prednosti. Naši pa namesto, da bi to neznanje sodnika izkoristili in tudi sami »lovili v motni vodi« so bil zelo nerzorni in se nikakor niso mogli znajti. To jim je uspelo šele v drugem polčasu, ko so zaigrali bolj mirno in premišljeno ter povedli s 3:3. Tedaj pa je sodnik dosodil dva četverca za Madžare, tako da so ti z manjšali razliko na 5:5.

Ko smo že pri veteropolu moramo omeniti, da je bila voda v bazenu ledeno mrzla (17 stopinj C) v primeri s temperaturo vode, ki je običajna na mednarodnih tekmovanjih (od 22 do 24 stopinj C). Zato so trije naši igralci zboleli, in sicer dva vratarja Muškatičević in Željko in branilec Žujež. Prav tako je bilo tudi s plavalci, ki doslej daleč slabše rezultate od svojih možnosti.

PREDVSEM: GERMAR IN STEPANOV

Na atletskem tekmovanju je sodelovalo največ tekmovalcev in prisotnostvo največ gledalcev (od 23 do 35.000). Posebno veliko zanimanja je bilo za prvi in zadnji dan atletskega programa. Prvi dan je bil zanimiv predvsem zaradi nastopa svetovnega rekorderja v skoku v višino Stepanova (SZ). Z njegovega dne pa je bilo v središču pozornosti srečanje med ameriškim črncem Murchisonom in evropskim rekorderjem Nemcem Germarjem v teku na 200 metrov.

Prav tako kot je navdušili gledalce Stepanov v skoku v višino, ko je z lahko teko prekosil 212 cm, kar je bilo dovolj za prvo mesto in je le za las manjkalo, da ni izboljšal svetovnega rekorda z rezultatom 217 cm, tako je tudi navdušil nemški sprinter Germar, ki je z lahko teko premagal svetovnega rekorderja črnca Iro Murchisona iz ZDA.

Z pred tekmovanji je bila v študentskem naselju okrog Stepanova in Murchisona največja gneča. Stalno so se bliskale luči fotoreporterjev, filmski trak je tekel nepretrgoma. Finalni tek na 100 m, kjer je Germar prvi pretrgal ciljno vrvico je preusmeril pozornost gledalcev na nemškega študenta, Murchisonov poraz na 100 m so komentirali na razne načine. Mnogi so menili, da je bil svetovni rekorder utrujen, ker je moral zaradi sodniške napake dvakrat teči v polfinalu, nato pa po zelo

kratkem odmoru nastopiti v finalu. Vendar pa je to bilo le mnenje nestrokovnjakov, ker se je v finalnem teku pokazalo, da je Germar trenutno v boljši formi kot Murchison. Tako je Germar na igrah v Parizu dokazal, da je trenutno najhitrejši Evropejec, Stepanov in Germar sta nastopala na stadionu Charley v slogu svetovnega rekorderja O'Briena — kot res velika atleta.

Kar se tiče naših atletov, moramo reči, da so bili vsi zelo borbeni, z izjemo Vipotnika, ki je prišel v Pariz poškodovan in je lagodno pretekel 800 metrov ne da bi se mogel potruditi za boljši plasman. Bilanca je ugodna: 2 zlata medalji (Lorcer in Babovičeva), 2 srebrni (Bežjak in Mušoga) in 4 bronaste (Usenkova, Lukman, Bajkova in Branko Miller).

PREMOČ VZHODNOEVROPEJCEV

Košarkarski turnir je bil v znamenju izrazite premoči reprezentance vzhodnoevropskih dežel predvsem Poljakov, Bolgarov, Čehoslovakov in Madžarov. V začetku je kazalo, da bo-

do Bolgari, za katere je nastopila skoraj kompletna reprezentanca z evropskega prvenstva v Sofiji (razen Mirčeva), igrali prvo violino in gladko osvojili zlato medaljo. Vrednejša dela pa so Bolgare neprijetno presenečili in že je kazalo, da se jim bo prvo mesto izmuznilo iz rok. V zadnji tekmi pa se jim je nasmehnila sreča, saj so Čehi premagali Madžari in tako je bila Bolgarom zlata medalja zagotovljena. Končni vrstni red najboljših je bil torej: Bolgarija, Madžarska, CSR in Poljska.

VISOKA RAVEN

Na drugo mesto po številu gledalcev pride za atletiko odbojka. Težavno je bilo dobiti v dvoranah, v katerih so igrali tekme, stoječe, kaj šele sedenje. Finalni del turnirja, na katerem so sodelovali Rusi, Francozi, Bolgari, Poljaki, Rumuni in Čehi, je bil revija vsega, kar lahko v tem sportu vidimo. Topovski udarci, neprenehni bloki, izredna tehnika obrambe, točenje z obema rokama enako močno in točno, neverjetni refleksi, hitrost in dinamika so bile značilnosti za izvrstne igre odbojkarjev. Pri tem pa se je pokazalo, da so Poljaki za nianso najboljši med najboljšimi in so zasluženo predvsem zaradi svoje borbenosti, iznajdljivosti in mirnih živcev v najbolj napetih trenutkih — osvojili prvo mesto.

Igre so bile zaključene ob razveseljivem dejstvu, da prirediteljem ni bilo le zgolj za športni učinek, marveč so si bolj prizadevali, da bi prišla do polnega izraza manifestacija študentske enotnosti. DUSAN PETROVIĆ

Neprelopljeni svinec

V soboto smo bili priča res redkemu rekordu na naših igriščih, ki pa je v toliko bolj razveselil, ker ga je dosegel eno izmed ljubljanskih moštev. 130 kosov (v prvem polčasu 66 in v drugem 64) pomeni, da se je moštvo moralo res boriti in da je v odlični formi. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti na izvrstno taktično zamisel tehničnega vodstva Olimpije, ki je z nenadnim pressingom (vsak igralec drži nasprotnega po vsem igrišču) zmedlo Slobo in preden so se njeni igralci znašli, so že imeli več kot 20 kosov zaostanka. Za pa moramo na tej rekorderni tekmi ugotoviti tudi malomarnost: zadnji tri minute je morala Olimpija igrati le s štirimi igralci, kajti vsi ostali so se obekli in pomešali med gledalce!

Na posvetu »Partizana« Slovenije v Krajski gori so med drugim tudi ugotovili, da so vodniki v družbavi »Partizana« zelo nevhvaležnem položaju. Brezplačno živčuje ure in ura za telesno vzgojo naše mladine pa tudi ohranili, pri tem pa jim običajno krajevski politični in družbeni organi tega sploh ne štejejo kot delo. Mislimo, da tak odnos vsekakor ni pravičen, saj zahteva delo vodnika, ki hoče svoje posel opraviti, temeljite priprave, proučevanje in pa tudi, če smo odkriti, živcev, saj včasih posebno z mladino ni lahko delati. Upamo, da bodo v prihodnje vodniki »Partizana« dobili več priznanja.

Na tekmi zvečer nogometne lige Crvena zvezda Radnički so gledalci na stolišču nenadoma oнемeli. V njihovi sredi se je nenadoma zgrudil starejši moški in ko je prišel k njemu zdravnik, je lahko ugotovili le smrt in sicer kot posledico kapi. To se je zgodilo, ko je Radnički dosegel četrti gol, ki je z njim izenačil. Ugotovili so, da

je imel pokojni uslužbenec Milan Peškir iz Beograda, rojen leta 1904 in že prej visok krvni pritisk in je zato verjetno umrl zaradi razburjenja.

Tik pred srečanjem zvezne odbojkarke lige med Crveno zvezdo in »Magličem« je delegirani sodnik Jovanović izjavil, da je tekma ne more soditi, ker ni psihično pravičen in se ne počuti dobro. Namesto na sodniški stol se je vsedel med gledalce. To pa še ni vse. Naslednji dan, v nedeljo je »Maglič« igral v Beogradu še eno tekmo — z Zvezdničarjem. Tokrat sodnik dr. Zeca sploh ni bilo niti njevega namestnika. Ker na igrišču ni vega namestnika, ki bi lahko prejel vlogo sodnika, sta se obe moštvi zedinila, da bo tekmo sodil trener »Jugoslavije« Sirotnanović, čeprav se to proti pravilom. Vsekakor to kaže na skrajno neodgovornost zveznih odbojkarških sodnikov in upamo, da sodniški zbor odbojkarke zveze Jugoslavije ne bo šel molče mimo teh dogodkov.

Naposled se bodo nogometni zvezne lige z izjemo reprezentantov, ki bodo prevzeli glavno besedo odpočili. Boj za ločilo se bo nadaljeval šele 6. oktobra. To je izvrstna priložnost za trenerje. Lahko bodo popravili kondicijo in osvežili igralce ter odlikovali pomanjkljivosti, ki so se doslej pojavile. Steer v manj katerih moštvih ne bo vseh članov prve enajstotice, vendar bodo tudi reprezentanti sistematično in marljivo trenirali. Zato lahko upamo, da bo v nadaljevanju lige prišlo do bolj zanimivih in lepših iger, kajti v dosedanjih petih kolicih kvaliteta nogometa ni bila zadovoljiva, saj bi lahko na prste prešteli igralce, ki so navdušila gledalce. Priložnost torej je, škoda bi bilo, če ne bi izkoristili.

Prpriprave državne reprezentance v Novem Sadu

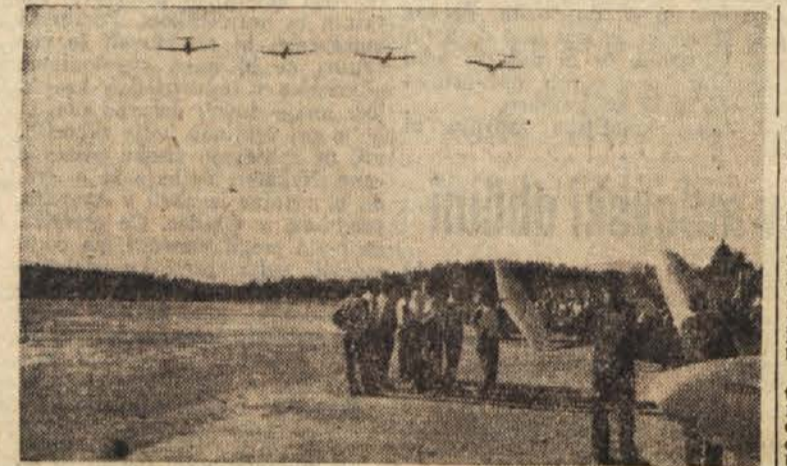
Novi Sad, 10. septembra. — Danes so pripeli v Novi Sad člani jugoslovanske nogometne reprezentance, ki se bodo tu pripravljali za bližnji srečanj proti Avstriji in Romuniji. Razen Beare Mujlića in Zebeca so zbrani vsi ostali kandidati za reprezentanco: Stojanović, Belin, Crnković, Radović, Mitić, Krstić, Bošković, Rajković, Vukelić, Milutinović, Bobek, Kostić in Pašić. Beara je odsoten zaradi poškodbe na tekmi Crvena zvezda—Radnički, vendar bo vstal iz postelje v treh štirih dneh, medtem ko pričakujejo, da bosta Mujlić in Zebec prišla drevi.

V Novem Sadu so tudi zvezni kapetan Aleksander Tirnančić, trener Slavko Milošević in zdravnik dr. Aleksander Obradović. Zvezni kapetan je izjavil, da je našet priprav izgotovljen in da bodo jutri zabele po njem delati. Mimo rednega kondicijskega treninga in vgravanja enajstotice bodo reprezentanti odigrali tudi nekaj trening tekoč s novosadskimi moštvi. 22. septembra pa bo v Beogradu sparring-partner naši reprezentanci bolgarski prvak CDNA.

Prvi del priprav bo trajal vse do tekme z Avstrijo, ki bo v nedeljo v Beogradu, nato pa se bo reprezentanca vrnila v Novi Sad, kjer se bo pripravljala za srečanje z Romunijo, ki bo 29. septembra v Bukarešti.

Avstrijska nogometna reprezentanca sestavljena

Dunaj, 10. septembra (APA). Zvezni kapetan avstrijske nogometne federacije Josef Argauer je določil igralce za A in B reprezentanco, ki bo ta teden igrala proti Jugoslaviji.

Zenska šahovska olimpiada

Jugoslavija v finalu

Emen, 10. septembra (Tanjug). V VII. kolu ženske šahovske olimpiade je Jugoslavija premagala Zahodno Nemčijo z 1,5:0,5 točke in si tako pred zadnjim kolum deli z njo prvo mesto.

Posamezni izidi: Timofejeva—Rindremi, Stadlerjeva—Landmesser 1:0. Timofejeva je že v otvoritvi izenačila položaj in po izmenjavi večjega števila figur sprejela ponujeni remi. Stadlerjeva je z dobro igro prišla v boljši položaj in v končnici podrla z osrednjimi kmeti do dame, nakar se je Landmesserjeva predala v 81. potezi.

Ostali rezultati III. skupine: Poljska—Norveška 2:0, Anglija—Danska 0,5:1,5 (1). Dvoboj iz V. kola Zahodna Nemčija—Poljska je bil končan neodločeno 1:1. Stanje pred zadnjim kolom: Jugoslavija in Zahodna Nemčija po 7,5, Anglija 7, Poljska 6, Danska 6 (odigrala je vse dvoboje) itd. Jugoslavija potrebuje za vstop v finale le še pol točke in ima odlične upe za prvo mesto v svoji skupini. V zadnjem kolu igra Ju-

goslavija z Norveško, Zahodna Nemčija pa z Anglijo. Vrstni red v ostalih skupinah: I. skupina: SZ 9, Romunija 6, Nizozemska 5,5 (1) itd., — II. skupina: Vzh. Nemčija 8 (1), Bolgarija 7,5, Madžarska 6 (1) itd.

MEDNARODNI TURNIR V SARAJEVU

Trifunovičeva teoretična novost

Sarajevo, 10. septembra. — Rezultati prvega kola propagandnega mednarodnega šahovskega turnirja: Marić—Smaibegović prekinjeno, Bogdanović—Trifunović remi (36 potez), Kozomara—Karakajčić 0:1 (48), Udžvarić—Osmangazi remi (31), Puc—Cioakaltea remi (33), Cveticov—Bobcov odločeno.

Ze v prvem kolu je bilo nekaj zanimivih srečanj. V ponovljeni varianti španske partije je bila Trifunovičeva 18. poteza teoretična novost. Z žrtvijo kmetja je prišel Trifunović do aktivne igre figur, vendar je Bogdanović uspel izenačiti igro, nakar sta nasprotnika sklenila remi. Cioakaltea je v otvoritvi spregledal kmeta. Puc pa je slabo nadaljeval, tako da je njegov nasprotnik ob sklenitvi remija bil še celo v nekoliko boljšem položaju.

Vrstni red na cilju in časi tekačev v finalu na 100 metrov

Španska PLOŠČAD

LEONHARD GRIBBLE

»Hm tisti, ki ga je, je zadel enega izmed njih v desno nadlaket, kosti ni rani!« Parker je čutil na sebi poglede obeh. Šef je nagrbnil čelo, pa tudi Brawley je postal tako nemiren, da je z drobižem zvenjal v žepu. Parker je povedal, kaj je bil viden zjutraj pri zdravniku in kaj je slišal v gostilni. Kdaj pa kdaj mu je predstojnik skočil v besedo, potem pa je vprašal Brawleya: »Ali se to sklada z vašimi ugotovitvami?«

»Da, vsaj glede kraja in časa. Pa tudi voz je bil isti, rumen avto znamke Daimler.«

Šef je dvignil slušalko: »Halo, ali je tam Burke? Dobro, recite Handleyu, da je Parker pri meni. Naj se pripravi!« In je odložil slušalko, potem pa se je obrnil k Parkerju: »Ali ste vi naročili Handleyu, naj pobrska po aktih?«

»Da, gospod,« je odgovoril Parker.

Predstojnik je porinil svoj stol nazaj, se nagnil naprej, položil komolce na naslanjajo in si pomel roke. »Pokazal vam bo nekaj zanimivega, jaz na vašem mestu bi stopil k njemu takoj, ko bomo opravili.« Zares, »vsemogočni« se je smehljaj, potem pa se je obrnil k Brawleyu in dejal: »Kaj boste delali drevi? Nemara vam bo Parker kaj predlagal...« In je vprašujoče gledal zdaj enega, zdaj drugega.

Brawleyeve roke so se izgubile v žepih: »Patrujle so že na poti, to pot nam tolpa ne sme

uiti. Nemara nam lahko Parker pove, kako bi jih ujeli v bližini Sudley Abbota, še preden se bodo srečali z ono drugo skupino, ki dela dlje proti severu.«

»Kako si prišel tej tolpi na sled, Brawley?« je vprašal Parker.

Predvčerajšnjim smo dobili anonimno pismo. Zdi se, da eden iz družine ne mara več delati z njimi.«

»In kdo vse spada k tej tolpi? Kaj delajo, kaj nameravajo?«

Brawley je skomignil z rameni. »Tega še ne vemo, gotovo je le, da je ženska njihov gospodar. Po vsem videzu so odločni do skrajnosti.«

Parker se je obrnil k šefu: »Ali bi lahko izvedel, na kaj ste namignili v tisti brzovjavki?«

Trenutek se je šef obotavljal, potem pa je odprl predal in vzel iz mape pismo: »Pravzaprav sem vam hotel naložiti nekaj drugega, Parker. Saj veste za tisto ponarejevalsko tolpo, ki nam zadnje mesece dela toliko preglavice. Prav, pa bo inšpektor Keith za sedaj sam. Ker se vaša zadeva križa z Brawleyevo, bosta najprej zaključila to reč.«

Potem je vstal: »To bi bilo vse, lahka noč! Vaše poročilo bom prebral jutri.«

Parker in Brawley sta se poslovlila, potem pa sta se nekaj časa v Brawleyevi sobi sklanjala nad zemljevid, dokler nista našla trga, ki ga je bil Mick omenil Podlasic in kjer naj bi se Jerry odpravil proti Polbridgeu. Zdaj je preostajala le še ana naloga, namreč kako se imenuje kmetija, kjer je Parker govoril z gospodarico skrivnostne, najbrž tihotapske in ponarejevalske tolpe. Niti Royston, ki je pokrajno dobro poznal, ni mogel vedeti, kje naj bi to bilo. Navsezadnje sta le spoznala: Rieks Dallow mora biti, nobene druge kmetije ni na tistem koncu.

Pogovorila sta se o načrtu za prihodnjo noč, kakor je dejal Brawley, Parker pa je predlagal, naj bi vzeli s seboj še Roystona, ki je pokrajno

okoli Sudley Abbota dobro poznal. Potem ko bi v okolici Polbridgea skušali ujeti tolpo, bi se vsi skupaj pognali na Jallopsovo kmetijo.

Brawley se je strinjal s Parkerjevimi predlogom, ta pa se je takoj dogovoril z Royem, kje se bosta dobila.

Potem sta Parker in Brawley odšla iz pisarne. Brawley je šel, Parker pa je stopil še k Handleyu. »Zdravo!« je pozdravil starega prijatelja. »Ali si izbrskal iz tistih aktov kaj zanimivega?«

Handley se je nasmehnil kot šolar, nato pa je spregovoril: »Daj no, Johnny, povej mi, čemu neki neprenehoma brskaš po umazani preteklosti drugih ljudi? Pusti mrtevce Lionela pri miru, ta nam je pred leti delal dovolj hude skrbi.« S temi besedami je Parkerju ponudil sveženj aktov, ki jih je odprl na določenem mestu. Parker je čital:

»Lionel Gillespie, drugi sin Geoffreya Gillespieja. Velikost pet čevljev in dvanajst palcev, lasje kostanjevi, obrvi kostanjeve, gladko obrbit, dobri zobje, govori francosko, nemško, italijansko. Baj je umrl v Italiji. Kasnejša poročila o njem iz New Yorka in Chicaga. Iskala ga je francoska varnostna policija kot sokrivca pri kraji dokumentov. V Berlinu je znan pod imenom Heinrich Struber in baron Blumenthal. Baj je so kasneje videli v Londonu, omenjali so, da je sovražni agent. Imenoval se je John Beringer. Podatke mu je dajala belgijska igralca poljske narodnosti Aimée Dolzievo(?). Zdi se, da je pretrgal zvezo z Dolzievo. Potem je izginila sleherna sled za njim.«

Parker je zaprl spis. Misli so mu mrzlično rojile po glavi. Ali je Giles Gillespie vedel za vse to? Ali naj v tem išče motiv za umor? Besedo za besedo si je skušal priklicati v spomin razgovor z žensko v črni maski. Ali je bila res prepričana, da je Lionel umoril brata? Ali je imela dokaze za to?

Iz teh misli so ga zbudile Handleyeve besede: »Ali imaš že spet Lionela v precepu, Johnny?«

Nekam odsotno je vprašal Parker: »Kako ti pride to vprašanje na misel?«

»Glej ga no! Včeraj si mi telefoniral, naj ti izkopljem rajnega Lionela. Šef mi je rekel, da ti moram biti na razpolago. Prav rad, toda dve minuti pred tvojim prihodom mi je telefoniral, naj mu takoj preskrbim tiralico za Lionelom Gillespiejem ne glede na ime, pod katerim...«

»Tiralico?« se je začudil Parker.

»Da, prav to, pa tako se je mudilo, kakor bi gorel ves Yard. Prstne odtise je hotel in ne vem, kaj še vse.«

»Dobro, na svidenje, Jack! Brawley čaka name!« Se preden je Handley utegnil izgovoriti frazo o »črncu, ki je vedno na razpolago«, je Parker že zaprl vrata za seboj.

Na dvorišču je Brawley nestrno hodil okoli voza. Brž ko je ugledal Parkerja, je šinil na sofovske sedež, Parker je skočil v avto, nekaj sekund kasneje je močno vozilo že švignilo mimo stražarja ob vhodu. Ko sta dirjala okoli vogala na Whitehallu, je Parker opazil moškega, ki je čakal pod cestno svetilko. Zdelo se mu je, da je mimogrede spoznal tisti obraz... Bil je moški, ki ga je prejšnji večer videl v Rocks Dallowu, tisti, ki je komaj kdaj spregovoril kakšno besedo. Parker je nekaj zaklical Brawleyu, ta je zapeljal tik do pločnika in ustavil voz; oba sta izstopila in si skozli množico utirala pot nazaj. Tistega moškega sta opazila v trenutku, ko je izginil v telefonski celici podzemeljske železnice. Parker se je skrtil za stojnico s sadjem, Brawley pa je skočil v sosednjo celico in zaprl vrata za seboj. Ko je mož prišel iz govorilnice, je stopil Parker k njemu, se opravičil in — klik — že je imel tujec na rokah lisece, še preden se je do-
dobra zavedel, kaj se dogaja.

DNEVNE NOVICE

Kolikor plaš - toliko dobiš! Če hočeš prvotnost kremo, potem zahtevaj »ULTRAGIN« - sport kremo.

Vaška drogerija, specerija, zadruga vsaka trgovina, ki prodaja milo za gospodinjstvo, prodaja tudi »FLEX« za čiščenje madežev samo »FLEX«.

Gospodinske pomočnice! Vabimo vas in delodajalce, da se udeležite sestanka v četrtek 12. t. m. v trenski pisarni, Gosposka ulica 7, ob 2 uri. Pridite vse, ker bomo govorili o izletu in delovni pogodbi med vami in delodajalci.

Logopedični oddelk na Zavodu za gluho mladino v Ljubljani prične z delom 16. septembra. Vsak dan od 8 ure naprej sprejema logopate z govornimi motnjami: jecjanje, sesljanje, pogrevanja in drugih govornih napak.

Turistično društvo Ljubljana vabi na ogled, ki bodo v nedeljo dne 15. septembra v Moravsko dolino (Krumperk, Krtna, Moravci, Limbarska gošta) Vače, Litjo preko Prešganja v Ljubljano. Cena 650 din. Dne 22. septembra pa ogled Smedniškega gradu, Radovljice in Kropce. Cena 650 din. Prijava v pisarni, Cankarjeva c. 1-11, telefon 20-322.

CISTOČA V HIŠI S STALNO OPORO

ISOL

CISTILO ZA KOVINE IN STEKLO

ROKONCERTI

KONCERTNA DIREKCIJA SLOVENIJE bo sprejemala abonente za solistične in komorne koncerte, vključene v BELI IN MODRI ABONMA.

Oba abonmaja vsebujejo po 8 koncertov. Vpisovanje bo od 16. do 18. septembra za interese, ki se bodo obravnavali na oba abonmaja, od 19. do 21. septembra pa za one, ki vzamejo en abonma. Prostost sedeži bodo od 21. septembra dalje na razpolago po znižani ceni študentom, ki se izkazujejo s veljavno študentsko legitimacijo (indeks, dišaska knjižica). Vpisovanje bo od 16. do 18. ure. Rezervacij ni. Pooblaščenec in cena (ste kot lanj) je brezplačno na razpolago v koncertni direktoriji (vokal Filharmonije) in v Knjižarni muzikalij (DZS, Trg revolucije).

GLEDALISKA

DRAMA LJUBLJANA
Sobota, 14. septembra ob 20:
Moliere: Sola za moške. Izsljuna ženitev. Izven in za podeželje.

Obveščamo občinstvo, da je predstava Axelrodove komedije »Sedem let skomin« prestavljena na soboto, 21. septembra, a v soboto, 14. septembra bosta uprizorjeni Moliereovi komediji »Sola za moške« in »Izsljuna ženitev«. Ta predstava je doživela v Ljubljani kot tudi na gostovanjih v tujini in po državi izredno navdušen sprejem. Predstava v soboto, 14. septembra je ena zadnjih ponovitev tega dela v Ljubljani, zato nanjo posebej opozarjamo vse, ki si je še niso ogledali. Vstopnice so v prodaji od četrka, 12. septembra dalje.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Gledališka pasaža
Vpisovanje abonmaja za sezono 1957/58 se vrši dnevno med 10 in 12 uro ter 16 in 18 uro. Za dosežanje abonente so sedeži na razpolago še danes, od jutri dalje pa bodo vsi prostostali sedeži na razpolago ostalim interesentom.

Dolga in huda bolezen je izrgala iz naših vrst tovarišico

PAVLO MONDA

Od zveste in poštvalne tovarišice se bomo poslovili ter jo spremili na njeni zadnji poti v sredo, dne 11. septembra 1957 ob 16.30 izpred križišča na Hujah.

Kranj, 10. septembra 1957.

Občinski odbor SZDL in ZB ter žene mesta Kranja

Raznašalke ali raznašalce

za raznašanje časopisa v jutranjih in popoldanskih urah za območja Center, Bežigrad in Šiško sprejmeta takoj upravi »LJUDSKA PRAVICA« in »LJUBLJANSKEGA DNEVNIKA«. Ljubljana, Trubarjeva 24 - Zaslugek dober.

KOMUNALNA BANKA CELJE

razpisuje delovno mesto za

stenodaktilografa-fko

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po Uredbi o plačah uslužbencev komunalnih bank in hranilnic ter dopolnilna plača po pravilniku o dopolnilnih plačah uslužbencev komunalnih bank.

C 228

VESTI IZ KOPRA

GLEDALIŠČE SLOVENSKEGA PRIMORJA V KOPRU
Sreda, 11. september ob 20 uri Dobričanin: »Skupno stanovanje«, predstava v Izoli.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

ZBIRA HRANILNE VLOGE IN DAJE RAZNA POSOJILA.

VESTI IZ PROVELI

»DELAJSKI DOM«: jugoslov. film »Slab denar«.

IZ MURSKÉ SOBOTE

KINO »PARK«: italijanski film »Bandit Mussolino«. V gl. vl. Amadeo Nazzari in Silvana Mangano. Predstavi ob 17.30 in 20.

2 BLEDA

KINO Ameriški film »Abbot in Costello v tujski legiji«. V glavni vlogi Bud Abbott in Lou Costello. Predstavi ob 18 in 20.30.

Vesti iz Maribora

Dežurna lekarna:
Sreda, 11. 9. 1957, lekarna »Planinka«, Glavni trg 20.
Četrtek, 12. 9. 1957, lekarna »Pri gradu«, Partizanska cesta 1.

KINO »PARTIZAN«: Ameriški film: »Na moriški sledi«. Ameriški barvni film: »Kvartoprec z Mississipi«. »UNION«: Amer. barvni cinemascope film: »Carmen Jones«.

Poročili so se: Jožef Bežjak, 22 let, livarski čistilec, in Terezija Topolovec, 23 let, delavka; Frančišek Schindelfeld, 26 let, avtomehaničar, in Vida Felician, 27 let, trgovska pomočnica; Mikloš Šinkovič, 35 let, delavec, in Nevenka Generalič, 24 let, delavka; Miroslav Perger, 24 let, mizar, in Marija Zagar, 27 let, predica; Vladimir Andrej, 26 let, krojaški pomočnik, in Ljudmila Bobonec, 19 let, strugarka; Avguštin Slapar, 39 let, poštni uslužbenec, in Matilda Kernc, 23 let, postna uslužbenka; Anton Premuš, 23 let, klepar, in Frančiška Zgaga, 29 let, tkalka; Ivan Korošec, 24 let, gospodinj, in Antonija Tachler, 35 let, gospodinja; Dušan Burian, 22 let, uslužbenec, in Magdalena Gselman, 22 let, administratorka; Anton Skrbnjšek, 27 let, mizarški pomočnik, in Ljudmila Hojč, 23 let, kuharica; Ožbolt Fudgar, 41 let, klepar, in Antonija Horvat, 26 let, bolnišnična strežnica.

Rodile so: Ljudmila Dominko, 18 let, delavka, Pivola - Ljudmila; Marija Pečovnik, 23 let, gospodinja, Orehova vas - Darjo; Antonija Platiša, 22 let, delavka, Trate - Silvo; Marija Plohl, 25 let, učiteljica, Sr. Eštrca - Rastka; Evija Zemljak, 27 let, gospodinja, Devna - Franca; Frančiška Mercelj, 28 let, delavka - Metko; Matilda Beber, 44 let, gospodinja, Ciglenec - Marijo; Marija Novak, 32 let, gospodinja - Borisa; Angela Podgrajšek, 24 let, delavka - Ireno; Marija Rajsp, 35 let, gospodinja - Jožeka; Terezija Bek, 23 let, gospodinja, Recerjak - Mirana; Marijeta Romih, 21 let, uslužbenka - Darjo; Danijela Rokmarčič, 26 let, bolničarka, Požarevac - Romano; Marija Pregl, 24 let, gospodinja, Dragučova - Borčita; Alojzija Holnik, gospodinja, 21 let, Pekre - Darjo; Tatjana Nič, 21 let, študentka - Boruta; Angela Pivec, 31 let, natakarica, Zrkovec - Polono; Roza Urh, 31 let, delavka, Hud kot - Mileno.

Celiske vesti

pred učiteljska iz Dobja pri Planini; Milan Žilič, trg. pomočnik, in Erika Potočnik, delavka, oba iz Celja; Franc Cremonžnik, poljski delavec iz Ločnice, in Helena Dolenc, šivilja iz Babnega; Ivan Kreč, profesor iz Varaždina, in Dragomira Einspieler, trg. pomočnica iz Celja; Stefan Fras, mizar iz Dobrove, in Karolina Pliš, uslužbenka iz Trnovca; Stanislav Poplar, stroj. ključavničar, in Vida Vodišek, bančna uslužbenka, oba iz Trbovelj; Milan Hrnčič, kurjač, in Marija Zorko, bolnišnična strežnica, oba iz Celja; Ivan Zeleznič, poljski delavec, in Angela Zeleznič, poli. delavka, oba iz Kramnega vrha pri Sevnici.

Umrli so: Martin Zagar, upokojenec iz Lahovgrabna, star 65 let, Anton Božnik, rudar iz Celja, star 61 let, Jožef Potočnik, zidar iz Celja, star 54 let, Viktorija Tičar, gospodinja iz Sp. Hudinje, stara 76 let, Marijana Skaza, otrok iz Hrastnika, stara 3 mes, Anica Zimet, otrok iz Brezja, stara 4 mes, Filip Jerič, upokojenec iz Celja, star 78 let, Helena Leskovek, poli. delavka iz Goridice, stara 69 let, Terezija Ratajc, otrok iz Straže, stara 1 dan, Elizabeta Fonda, posestnica iz Kamenc, stara 71 let.

IZ ROJEVTE SLATINE

KINO Ameriški film »Ko pride zima«. V gl. vlogi Walter Pidgeon, Deborah Keer, Angela Lansbury in Janet Leigh.

VESTI IZ KRANJA

»STORŽIČ«: kitajski film »Cirkus« - Predstave ob 16, 18 in 20. Danes zadnjič!

»SVOBODA«: ameriški film »Slavolok zmag«. V glavni vlogi Charles Boyer in Ingrid Bergman. Predstava ob 18.

Vesti iz Jesenic in okolice

Zdravniško dežurno službo ima na Jesenicah dr. Višnar Mirko.

KINO

»RADIO«: premiera jugoslovankega filma »Deklica in hrast«. Predstava ob 18 in 20.

»FLAVŽ«: zaprtlo!

ZIROVNICA: ameriški film »Tujec me je poklical«. V glavni vlogi Gary Merrill, Shelly Winters, Michael Rennie in Bewe Davis. Predstava ob 20. Samo danes!

DOVJE-MOJSTRANA: ameriški barvni film »Dimni signal«. V glavni vlogi Dana Andrews in Piper Laurie. Predstava ob 20. Samo danes!

Poročili so se: Markičev Frančišek, Zagar iz Jesenic, Marišala Tita 33, in Trantne Marija, gosp. pomočnica iz Jesenic, Cesta na Golice 12; Soklič Jufar, tov. delavec iz Jesenic, Toneta Čufarja 58, in Krušič Katarina, delavka iz Kamnika, Kovinarska 21; Andoljšek Franc, elek. mehanik iz Jesenic, Obotniška 7, in Fern Ivana, kuharica iz Leš 3 - Avstrija; Malovški Ernest, ključavničar iz Hrušičice 71, in Lah Terezija, bol. strežnica iz Hrušičice 32; Caf Janes, kurjač iz Jesenic, Kurilniška 9, in Šilar Angela, delavka iz Jesenic, Kurilniška 8.

Umrli so: Solar roj. Kržnar Franca, gospodinja, stara 76 let, Ljubno 78; Babič Mirko, novorojenček, star 4 dni, z Brezja; Gostinčar roj. Mencinger Frančiška, poslovođkinja iz Jesenic, Pušinska 1, stara 50 let; Lengar Frančiška, oskrbovanka, stara 88 let, Jesenice, Staneta Bokala 4; Robič Franc, otrok, star 6 let, Jesenice, Gradnikova 9; Brusišek Breda, novorojenček, stara 3 dni, Jesenice, Brat in enot. 12; Ambrožič Jakob, tov. delavec, star 54 let, Dovje 14.

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za sredo, dne 11. septembra 1957.
Poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00 in 22.55.

5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pisan glasbeni spored) - vmes ob 6.30-6.40 Reklame - 6.40-6.45 Naš jedilnik - 7.10-8.00 Zabavni zvoki - vmes ob 7.30-7.40 Jutranja beseda mladim poslušalcem

(8.00-11.00 oddaja na valu 202,1 m in 96,0 MHz)

8.05 Pisana paleta (spored operne in solistične glasbe) - 9.00 Zabavni mozaič - 9.30 Pol ure za ljubitelje narodnih pesni - 10.10 Revija zabavnih ansamblov in solstov - 11.00 Popularne orkestralne melodije - 11.45 Mladinska povest - Tone Seliskar: Rudi (odlomki I) - 12.00 Zbirajmo in zapojmo - 12.30 Kmetijski nasveti - Ing. Jože Rihar: Ob zanimivi šebelinah družin - 12.40 Dva sklađbi Franza Liszta (izvaja pianistka Edith Fernadi) - 13.15 Pesmi in plesi jugoslovanških narodov - 14.00 Veseli intermezzo - 14.20 Turistična oddaja - 14.35 Naši poslušalci: čestitajo in pozdravljajo - 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame - 15.40 Humoreska tedna - Radolje Domonovič: Stradija - 16.00 Koncerti po željah - 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku 16.00 Sestanek ob šestih - 18.20 A. Michl: Sonatina - N. Makarova: Melodija - 18.40 Pesmi i priredbe Danila Bučarja poje Zenski vokalni kvartet - 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame - 19.30 Radijski dnevnik - 20.00 Sklađbe Raya Anthonyja igra Plesni orkester Radija Ljubljana - 20.20 Domače aktualnosti - 20.30 Richard Strauss: Kavaler z rožo, 1. dejanje - 22.15 Jazz-cocktail z ameriškim klarinetistom Tonyem Scottom in triom nemškega pianista Horsta Jankovskega - 23.00-23.15 in 23.30-24.00 Oddaja za tujino (prenos iz Zagreba)

II. program

za sredo, dne 11. septembra 1957.
14.00 Odlomki iz simfonij in orkestrrov - 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved - 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila - 15.25 Pojo otroški in mladinski zbori - 15.45-16.00 Zabavne melodije

22.15-23.00 Glasba J. S. Bacha in G. F. Handla.

NOVOPRISILNI

MLAD ZAKONSKI PAR brez otrok, moč umetnik svobodnega poklica, išče prazno ali opremljeno sobo v centru ali v neposredni bližini Ljubljane. Plača po zahtevi! Naslov v oglašnem odd.

DLAKA STAREGA 16 LET sprejemem v celotno oskrbo. Naslov v oglašnem odd. Vprašati popoldne od 16 ure dalje.

MANJŠO VSOTO DENARJA sem našel na Dolenski cesti. Lastnik ga dobi Rudnik 61, pritičje.

PREKLICUJEM PRIPOMBE glede spremembe napisa podjetja oz. honorarnega dela računovodje Elektrarne Medvode med službenim časom, ki so bile z mojim posredovanjem objavljene (netočno) v 36. številki Pavilne ter so neresnične. F. Duhovnik, Medvode 10.

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«

Slovenski film

Ne čakaj na maj

Tednik »Življenje ni greh«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja istega filma. V glavni vl. Metka Gabrijelčič in Frane Trefat. Prodaja vstopnic od 9.30-11 ter od 14. dalje. Za matinejo pa od 9 dalje.

KINO »KOMUNA«: premiera ital. filma »Skoda, da si takšna«.

Predstave ob 15, 17, 19 in 21. ur. V gl. vl. Sofia Loren in Vittorio de Sica.

KINO »SLOGA«: ameriški film »Protivsem pričam«.

Tednik. Po vsem svetu. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. ur. Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 9.30-11 in od 14. ure dalje.

KINO »SOČA«: zaradi gradbenih del zaprt!

LETNI KINO »BEŽIGRAD«: ameriški barvni cinemascope film »Med nebom in zemljo«. Predstava ob 20. ur. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

MLADINSKI KINO LM, Kotnikova 6, predvaja »Revijo risank«. Predstavi vsak dan ob 10 in 15.

KINO »TRIGLAV«

Jugoslovanški film

»NE OBRAČAJ SE SINKO«

Tednik. V glavni vlogi Bert Sotlar, Zlatko Lukman in Ljilja Andra. Predstave ob 15, 18 in 20 ur. Prodaja vstopnic od 15. dalje.

KINO »VIČ«

Premiera ameriškega barvnega filma

»Čaj za dva«

Tednik »F. N. štev. 36«. Predstave ob 16, 18 in 20. V glavni vlogi Doris Day. Prodaja vstopnic od 9.30-11 ter od 14. dalje.

KINO »SISKA«

Premiera nemškega filma

»MOČNEJŠI OD NOČI«

V glavni vlogi Helga Goering in Wilhelm Koch-Hooge. Predstave ob 16, 18 in 20 ur. Prodaja vstopnic od 14 ure dalje.

KINO »LITOSTROJ«: francoski film »Podzemlje Pariza«.

Tednik »F. N. štev. 35«. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

»AGROTEHNIKA«

TUDI LETOS NA VINSKEM SEJMU

Kakor na vseh dosedanjih vinskih sejnih zbujanja tudi letos pozornost razstavnih prostor »Agrotehnik« - združnega podjetja za oskrbovanje kmetijske proizvodnje. Razstavnih prostor tega podjetja ne prikazuje, kakor bi pričakovali, raznih vrst dobre kapljice, pač pa si lahko ogledamo najrazličnejše stroje in pripomočke za predelavo grozdja in - vina.

Vino je končni proizvod ene izmed kmetijskih proizvodnih panog - vinogradništva. Zato morajo vinogradniki opraviti mnogo dela in opravil, predno lahko govorimo o grozdju, prav tako pa tudi kletarji, predno dobe vino. Tako lahko smatramo, da ocenjujemo na vinskem sejmu predvsem uspešnost in pravilnost vinogradnikovega in kletarjevega dela.

Ne moremo z uspehom opravljati vinogradniškega in kletarskega dela, ne da bi največje breme prenesli na kmetijske in kletarske stroje. Zlasti še sedaj, ko moramo težiti k nadaljnemu znižanju proizvodnih stroškov in preiti na moderne proizvodnje vina. V kletarstvu je mogoče doseči ta cilj hitreje, zato so v tej panogi doseženi že lepi uspehi. V vinogradništvu pa se modernizacija razvija po-

časneje, saj se v zastarelih vinogradnih prav s težavo uvaja modernejša obdelava in nega vinske trte. Da bi pospešili obnavljanje vinogradniške proizvodnje, se vse več in več sredstev vlaga v nakup delovnih kmetijskih strojev, traktorjev, nove nasade itd. Prav tako pa se tudi iz dneva v dan več zanimanje za umetna gnojila in njih uporaba, da o kemičnih sredstvih za zatiranje škodljivcev in rastlinskih boleznih sploh ne govorimo.

Pri vseh omenjenih delih sploh ne moremo posegati orodja, strojev, kemičnih sredstev za škropljenje in pršenje, raznih naprav itd. Oskrba vinogradniške proizvodnje in hkrati kletarstva z vsemi temi sredstvi je torej zelo pomembna dejavnost, ki jo opravlja »Agrotehnik«, kot združeno trgovsko podjetje. Zato nam mora biti popolnoma razumljivo, zakaj razstavlja na vinskem sejmu tudi podjetje, ki nima z vinom prav nobenega opravka.

Na razstavnem prostoru »Agrotehnik« lahko vidimo med drugim najmodernejša kletarske stroje, reaktivni zameglilec domače proizvodnje, ki se je šele pred kratkim prvič pojavil ter predstavlja moderen in

zelo učinkovit stroj, dalje lahko vidimo uvoženi motorni molekulator, ki se pri nas šele uvaja, razne vrste škroplilnic, manjša stikalnice in drugo. Na odprtem razstavnem prostoru pa si lahko ogledamo večje stroje; veliko hidravlično stikalnico na dva koša, traktor goseničar FIAT 25 KS z raznimi priključnimi delovnimi stroji, prvikat razstavljeni traktor goseničar Vender 50 KS, za težja dela pri obnovi vinogradov z rigolnim plugom in druge stroje, ki jih uporabljajo v vinogradništvu.

Na razstavi si lahko ogledamo le del strojev, ki jih ima na razpolago »Agrotehnik«, zato pa lahko predstavniki podjetja, ki so na razstavi, nudijo vsa potrebna strokovna in trgovska pojasnila o vsem blagu, tako o tistem, ki je na razstavi, kakor tudi o tistem, ki ga zaradi premajhnega prostora niso uspeli razstaviti.

Zato se naj vsi, ki imajo opravka z vinogradništvom in kletarstvom zaustavijo na razstavnem prostoru »Agrotehnik« - export-import, Ljubljana in zvedeli bodo marsikaj zanimivega, njihov ogled in obisk III. vinskega sejma pa bo tako poln.

PREMALO in PREVEČ VODE

Ker ponekod primanjkuje sladke vode, priporočajo strokovnjaki OZN mednarodno sodelovanje na najširši osnovi

- Strokovnjaki Združenih narodov so ugotovili, da postaja sladka voda glede na naraščajočo potrošnjo tako v kmetijstvu kakor v industriji tudi čedalje redkejši »potrošni predmet« in da zato raste tudi njena vrednost. Če se ne bodo posamezne vlade sporazumele — napovedujejo strokovnjaki — lahko pride že v bližnji bodočnosti do sporov zaradi omejenih virov sladke vode, ker tečejo večje reke skozi več držav.

Med manj znanimi dolžnostmi generalnega sekretarja Združenih narodov Daga Hammarskjölda je tudi zbiranje podatkov o rezervah, virih in izkoriščanju sladke vode po svetu, o tem pa sekretar poroča ustreznemu odboru OZN.

Prvič po vojni je organiziral bavarski Rdeči križ v Kehlheimu ob Donavi zdravstveni dan. Posamezne skupine so pokazale reševalno delo in sredstva, ki jih uporabljajo v ta namen. Na sliki: padalska zakonca Thea in Gerd Richter sta nazorno prikazala reševanje s helikopterjem

Huda suša, ki je letošnje poletje prizadela nekatere evropske in ameriške pokrajine, je še posebej opozorila na pomanjkanje sladke vode po svetu; s tem vprašanjem so se vsaj teoretično ukvarjali strokovnjaki posameznih agencij Združenih narodov že znatno prej. Že pred poldrugim letom so predložili načrt za širše izobraževanje ustreznih strokovnjakov in sklicanje mednarodne konference, ki bi proučila možnosti in posredovala izkušnje na tem področju.

Doslej še niso sprejeli priporočil teh strokovnjakov, posamezne agencije OZN pa si prizadevajo za rešitev problema, ki ogroža družbeno in gospodarsko blaginjo velikega dela sodobnega človeštva. V okviru mednarodnega geofizikalnega leta bo skušala Svetovna meteorološka organizacija razvozlati skrivnosti ledenikov in pa polarnega ledu na obeh »zemeljskih kapah«, se pravi na severnem in južnem tečaju.

Znanstveniki si obetajo, da bodo zbrali podatke, po katerih bodo dobili jasnejšo predstavo o vplivu ledenikov na spremembe vremena in podnebja na zemeljski površini. Hkrati bodo skušali ugotoviti mehanične lastnosti ledenih kristalov, od katerih je odvisno proženje plazov. Vremenoslovci Združenih narodov bodo skušali organizirati napovedovanje vremena po vsem svetu. V ta namen bodo pripravili za tisk mednarodni atlas oblakov, ilustrirano študijo, kakršne doslej še ni bilo v svetovnem merilu. Na 224 slikah bodo vse oblike in tipi oblakov. Ta atlas bodo pripravili

vili še posebno natančno zato, ker ljudje premalo poznajo oblake in tudi zato napačno napovedujejo vreme.

Strokovnjaki Združenih narodov tudi že proučujejo tako imenovani umetni dež. Določene uspehe so dosegli z »bombardiranjem« oblakov s suhim ledom, s srebrnim jodidom in z vodnimi kapljicami. Znanstveniki pravijo, da bo treba raziskati še vrsto fizikalnih pojavov, preden se bodo poskusili z umetnim dežjem zares obnesli.

Medtem ko je na mnogih področjih po svetu huda suša, živi petina človeštva v dolinah ob velikih azijskih rekah v nenehnem strahu pred katastrofalnimi poplavlami. Ta nevarnost je še posebej narasla v našem stoletju, ker so nekateri azijski veletoki začeli naglo spreminjati strugo. Rumena reka na Kitajskem je spremenila strugo že za 800, indijska reka Kusi pa za 100 km. Pred tremi leti je bilo na Kitajskem poplavljenih nad deset milijonov hektarov obdelane zemlje, deset milijonov ljudi pa se je moralo odseliti. Strokovnjaki so izračunali, da uničijo poplave na Kitajskem vsako leto povprečno po dva milijona ton raznih žit. V Indiji umre vsak dan do 4000 ljudi zaradi bolezni, ki jih prenaša voda, zbolijo pa jih okoli 50 milijonov letno.

Most v St. Giustini velja za biser med novimi italijanskimi mostnimi konstrukcijami. Visok je kakih 160 m, dolg 78 m, oporniki pa so široki po štiri metre. Zelebetonski most sestavlja dva elegantna, različno široka loka. Graditev je nalagala dokaj tehničnih problemov, ker se most vzpenja čez skalnato sotesko. Posnetek kaže lok, ki bodo nanj položili cestnice

Miloška Venera - predica?

Kaj je »delala« Miloška Venera, dokler je še imela roke? Se pravi, kaj je delal model, po katerem je kipar izklesal pred davnimi stoletji to slovito umetnino popolne ženske lepote? S tem vprašanjem se ukvarjajo umetnostni zgodovinarji že lep čas, nedavno pa je spet stopilo v ospredje zaradi trditve ameriškega profesorja Soora, ki pravi, da je kip proučeval cel dve leti

in dokončno ugotovil, da je Miloška Venera predica.

To sklepa omenjeni profesor po položaju desnega ramena, ki je nagnjeno nekoliko naprej, kar se popolnoma sklada z držo predic volne na starih grških vazah in drugih ohranjenih spomenikih. Tudi izraz tih vedrine na Venerinem obrazu je po Soorovem mnenju značilen za stare grške predice.

Večina francoskih arheologov

pa ni Soorovega mnenja. Po njihovem še vedno velja trditev, da jo je postavil Lenôtre v svoji knjigi »Od Belcebuba do Ludvika XVII.«. V njej je rečen: »Miloška Venera je držala v levici naborke svoje tunike, v desnici pa na prsih jabolko.«

To natančno razlago pojasnjujejo s tem, da so prav francoski mornarji videli kip Miloške Venera leta 1820, ko je še imel roke. Francoski mornarji so povedali, da je Venera izgubila roke med njihovim spopadom s turškimi vojniki na otoku Milosu. Potem so francoski mornarji prepeljali kip v Francijo.

Štirje poskusni sateliti

Ameriški znanstveniki bodo letos poskusno izstrelili štiri umetne satelite, da bodo preizkusili reakcije med poletom, preden se bodo odločili za uradno izstrelitev umetnega zemeljskega spremljevalca. Neki strokovnjak je pred kratkim izjavil, da bodo v bližnji prihodnosti poskusnih satelitov nujni oddajniki, ki bodo dajali podatke o gibanju satelita in o razmerah v ionosferi.

Že druga slika

V znanem muzeju Castel Vecchio v Veroni je izgubila že druga dragocena slika neznanega nemškega slikarja iz 17. stoletja. Pred štirinajstimi dnevi je nekdo ukradel sliko iz sienske šole, izdelano v štirinajstem stoletju. Tat je spretno prerezal platno in potegnil sliko iz okvira.

Poper namesto denarja

V davnih časih so prebivalci mnogih dežel uporabljali poper kot plačilno sredstvo. V Angliji so pri sklepanju najemniških pogodb po navadi določili, koliko mora najemnik plačati s poprom. V ameriški državi Louisiana imajo še vedno poslopje, katerega najemniki plačujejo s poprom. V srednjem veku je bil poper v mnogih deželah splošno priznana plačilna sredstvo.

Mali vseved

Zaradi sinove izobrazbe se je oče vrnil v Anglijo

Anglež Peter Neet, ki se je pred dvema letoma izselil z družino v Avstralijo, se je nedavno vrnil v staro domovino — peljal se je torej še enkrat okoli 18.000 kilometrov daleč — samo zato, da bi njegovemu šestletnemu sinu ne bilo treba hoditi šest let v isti razred.

Cepprav je malemu Johnu šele šest let, je po ugotovitvah vzgojiteljev povsem dozorel za srednjo šolo. Ko je mali prišel v prvi razred osnovne šole, je učitelj brž spoznal, da nima prav nobene smisla, da bi otrok ostal v elementarnem razredu, ker je znal že prav vse, kar se otrok nauči v prvem letu šole. Dečka so takoj premestili v tretji razred, kjer pa se je ponovilo isto: Johnny je že vnaprej znal novo snov. Preselil se je v peti in po dveh tednih v sedmi razred, kjer so sedeli dvanaestletni otroci.

Tudi v sedmem razredu se je ponovila ista zgodba, vendar to

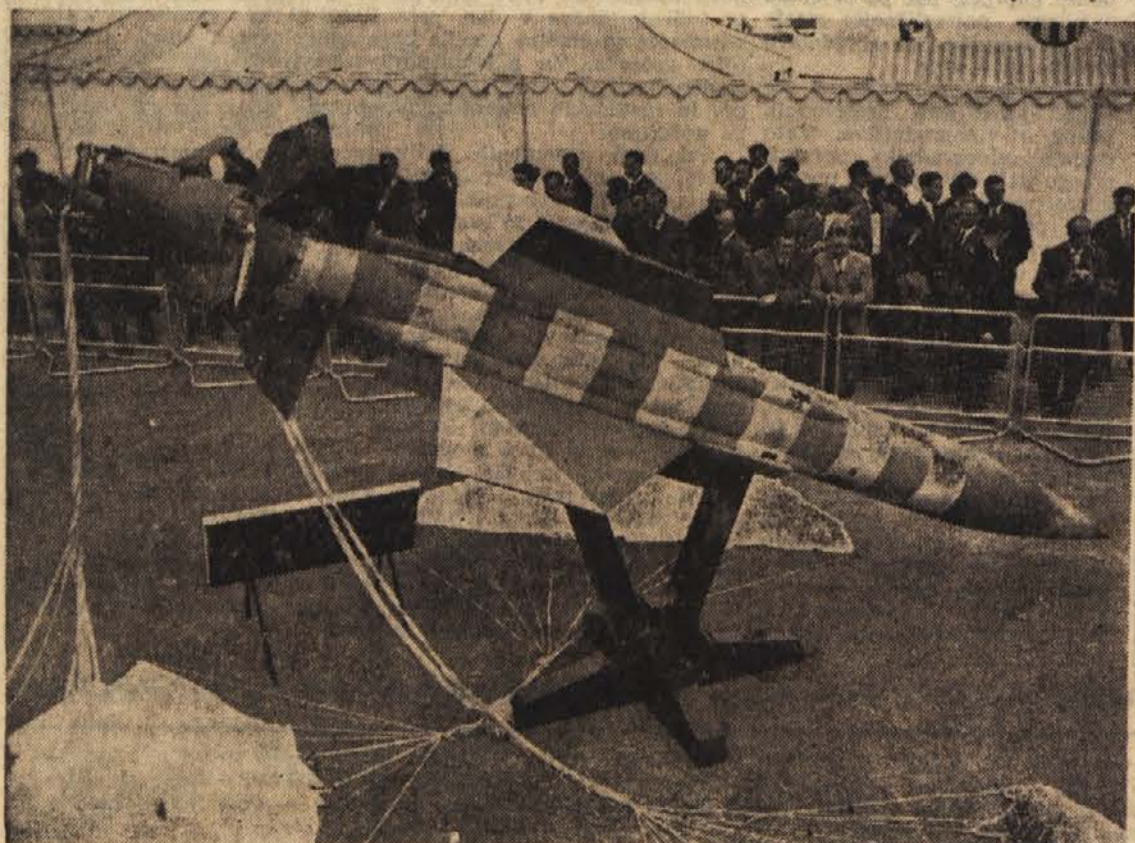
pot vzgojitelji niso mogli storiti ničesar več, ker mora biti po avstralskem zakonu vsak otrok, ki hoče obiskovati srednjo šolo, star vsaj dvanajst let. Če bi se hotel Johnny dalje izobraževati, bi sedel v sedmem razredu osnovne šole celih šest let, preden bi bil dovolj star za srednjo šolo, ali pa bi moral ostati ves ta čas doma.

Zato se je njegov oče, ki je po poklicu električar, odločil za vrnitev v Veliko Britanijo, ker upa, da bodo tamkajšnje šolske oblasti pokazale več razumevanja za njegovega nadarjenega sina, ki si zapomni vse, kar enkrat razločno sliši.

Preventivni ukrep

Vlomilci so vdrli v skladišče tiskarne v Melbournu in odnesli 10.000 brošur z naslovom »Kako se ubranim vlomilcev«.

Na letalski razstavi v Farnboroughu so Angleži pokazali tudi svoj največji usmerjevani izstrelek »Viharnik«, ki se v primeru, da ne doseže cilja, s padalom vrne na zemljo

Casopisni poročevalci so hiteli z avtomobili z neke športne prireditve, da bi bralcem čimprej posredovali poročila in slike, na avtomobilski cesti pa se jim je pripetila »serijska« prometna nesreča. Prvi avto je moral zaradi okvare naglo zavreti, drugi za njim je še o pravem času ustavil, tretji pa ni več utegnil in tako so butnili vanj zapovrstjo še trije drugi. Posnetek kaže vrsto novinarskih avtomobilov; tretji je skoraj povsem zmečkan. Na srečo ni bilo človeških žrtev

PA ATOMSKE LADJE?

- Inštituti vseh velikih ladij delnice po svetu se ukvarjajo z načrti za nove ladje,
- ki bi jim namesto dose-danjih parnih strojev ali Dieslovih motorjev dajali pogonsko silo atomski reaktorji. Ponekod so poskusili že znatno napredovali. Razen ameriških podmornic »Nautilus« in »Seawolf«, ki že nekaj časa ploveta, gradijo tudi v SZ veliko ledolomilko »Lenin« kot prvo površinsko ladjo na atomski pogon.

Angleži pripravljajo cisternsko ladjo, ki jo bo gnal atomski reaktor. Američani so pred dnevi napovedali, da bodo splovili prvo

trgovsko ladjo na atomski pogon leta 1960. To bo 21.000-tonska potniško-tovorna ladja, ki jo bodo začeli graditi prihodnje pomlad. Ta ladja bo imela reaktor na vodo, ki bo s parnimi turbinami gnal ladjo z močjo 22.000 KM in ji omogočal hitrost kakih 20 milj na uro. Reaktor bo v posebnem jeklenem oklepu, ki bo preprečeval radiacijo, vse pa bo urejeno tako, da ne bo nobene nevarnosti niti v primeru, če bi ladja trčila s katero drugo.

Američani napovedujejo, da bo imela ta njihova ladja »trojno življenje«. Najprej bo poskusno vozila in vmes proučevala ameriške vode, potem se bo odpravila na potovanje okoli sveta, nazadnje pa jo bodo vključili v redni potniški in tovarni promet. Na njenem krovu bo prostora za 60 potnikov in za 9000 ton tovara. — Poskuse v zvezi z graditvijo ladij na atomski pogon delajo tudi na Norveškem, v Franciji in na Japonskem.

Cepprav lahko pričakujemo, da bo že v kratkem zaplula prva površinska ladja na atomski pogon, je vendar v izdelavi ladijskih atomskih reaktorjev še mnogo nerešenih problemov. Poglavitna težava je, kako prilagoditi omejenemu ladijskemu prostoru sistem reaktorjev, ki so konstruirani za kopensko uporabo. Znani Salderjev reaktor je mogoče uporabiti le na ladjah, ki so večje od 50.000 ton. Poskusi, da bi vskladili ta tip reaktorja z majhnim ladijskim prostorom, niso dali zadovoljivih rezultatov.

Prav tako za sedaj pri površinskih ladjah še ni mogoče uporabiti reaktorja, ki so ga vgradili v podmornico Nautilus. Cepprav bi ta reaktor glede na tehnične značilnosti najbolje ustrezal, ne pride v poštev za pogon trgovskih ladij, ker uporablja uran visoke kvalitete. — Po vsem videzu sta tu le dve možnosti, in sicer izkoriščanje vode kot moderatorja ali pa uporaba plina v moderatorju in v hladilnih napravah.

Pomorski pa vendarle vidijo, da bodo prvi, v površinske ladje vgrajeni reaktorji takšni, kot so oni, ki jih uporabljajo na kopnem, in da bodo šele kasneje začeli razmišljati o posebnem ladijskem reaktorju. Torej se tudi to pot ponavljajo iste razvojne stopnje, ki so se zvrstile pri prvem parnem stroju in pri njegovi preureditvi za pogon ladij.

Za dobro valjo

Opica zaradi tropske stanovanjske stiske: »Nesramnost! Kako si upate požreti polovico moje sobe za goste?«

OBLJUBIL JE MILIJON

Polarni raziskovalec Scott je poprosil Lloyda Georgea, naj pomaga oskrbovati njegovo polarno odpravo. Minister se je izgovarjal in je Scotta napotil k bogatemu veleposelniku. Scott pa se je kmalu vrnil k Georgeu.

»Ali je kaj dal?« je vprašal minister.

»Da,« je odgovoril Scott, »dal mi bo tisoč funtov, svoj prispevek pa bo zvišal na 50.000 pod pogojem, da vzamem tudi vas s seboj.«

»Glej no, glej!« se je čudil minister.

»To pa še ni vse,« je mirno nadaljeval Scott. »Obljubil mi je milijon funtov za naslednjo odpravo, če vas pustim na tečaj!«

»DA, PODOBNO...«

Beniamino Gigli se je vrnil iz ZDA v Firenzo, kjer je srečal starega prijatelja, ki je tudi nekoč prepeval v New Yorku.

»O, to so bili časi!« se je spominjal stari umetnik. »Takrat so mi izpregli konje od kočije pred Opero Metropolitan in jih ukradli. Ali je v New Yorku še vedno tako?«

»Da, podobno,« mu je odgovoril Gigli. »Meni so pred Opero ukradli avto.«

Pingvinska nevesta: »Da, da, očka mi ga je v oporoki zapisal za doto!«